

Soubor pedagogicko-organizačních informací pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení na školní rok 2008/2009

Č.j.: 287/2008-20

Předkládaný Soubor pedagogicko-organizačních informací pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení (dále jen Soubor) na školní rok 2008/2009 má poskytnout ředitelům škol a školských zařízení, ostatním pedagogickým pracovníkům i široké veřejnosti základní informace, které se vztahují ke školnímu roku 2008/2009.

Nejedná se tedy o závazný dokument Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále jen MŠMT), nýbrž o pomůcku, která má vedení škol a školských zařízení usnadnit orientaci v jejich práci.

Soubor není právně závazný. **Platné právní předpisy mají přednost před informacemi zveřejněnými v tomto materiálu. Pokud se v průběhu školního roku změní školské právní předpisy, pozbývají tímto dotčené pasáže Souboru platnosti.**

Doporučujeme sledovat změny dokumentů týkajících se dané oblasti a aktuálně využívat pokyny, informace a předpisy uvedené ve Věstníku MŠMT a na [webových stránkách](#) MŠMT.

Obsah

1. *Organizace školního roku 2008/2009 (Gesce odbor 20, 22, 23)*
 - 1.1 *Organizace školního roku 2008/2009 v základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích (Gesce odbor 20)*
 - 1.2 *Zápis do mateřské školy (Gesce odbor 22)*
 - 1.3 *Zápis do 1. ročníku základního vzdělávání (Gesce odbor 22)*
 - 1.4 *Termíny přijímacích zkoušek na střední školy a konzervatoře ve školním roce 2008/2009 pro školní rok 2009/2010 (Gesce odbor 20)*
 - 1.5 *Termíny maturitních zkoušek (Gesce odbor 20)*
 - 1.6 *Termíny závěrečných zkoušek a absolutoríí v konzervatoři (Gesce odbor 20)*
 - 1.7 *Termíny státních jazykových zkoušek (Gesce odbor 23)*
 - 1.8 *Přijímání uchazečů ke vzdělávání a ukončování vzdělávání ve vyšších odborných školách (Gesce odbor 23)*
2. *Vzdělávací programy (Gesce odbor 22, 23)*

- 2.1 *Vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání (Gesce odbor 22)*
- 2.2 *Vzdělávací programy pro základní vzdělávání (Gesce odbor 22)*
Schválené vzdělávací programy
Vyplňování vysvědčení na základních školách
- 2.3 *Vzdělávací programy pro střední vzdělávání (Gesce odbor 23)*
Vyplňování vysvědčení ve středních školách a vyšších odborných školách
- 2.4 *Vzdělávací programy pro základní umělecké vzdělávání (Gesce odbor 22)*
- 2.5 *Školní vzdělávací program z hlediska ochrany autorských práv (Gesce ČŠI)*
- 3. *Informace pro základní vzdělávání (Gesce odbor 22)*
 - 3.1 *Učební plán ročníku (třídy)*
 - 3.2 *Doporučené formy a metody spolupráce škol při zajišťování přechodu žáků neúplných základních škol do úplných základních škol (část věnovaná předávání pedagogické dokumentace platí i pro přestup žáka na jinou ZŠ, např. při přestěhování)*
 - 3.3 *Podmínky převedení žáka základní školy do jiné školy*
 - 3.4 *Plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR*
 - 3.5 *Jiný způsob plnění povinné školní docházky – Individuální vzdělávání*
 - 3.6 *Přípravné třídy základní školy*
 - 3.7 *Výuka cizích jazyků*
 - 3.8 *Český jazyk a čtenářská gramotnost*
 - 3.9 *Dějepis*
 - 3.10 *Volba povolání*
 - 3.11 *Výuka nepovinného předmětu náboženství*
 - 3.12 *Tematika ochrany člověka za mimořádných událostí*
 - 3.13 *Kurz pro získání základního vzdělání*
- 4. *Informace pro střední vzdělávání (Gesce odbor 23,10)*
 - 4.1 *Výuka v gymnáziích (Gesce odbor 23)*
 - 4.2 *Vzdělávání v dvojnárodnostním dvojjazyčném cyklu realizovaném v Gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně (Gesce odbor 23, 10)*
 - 4.3 *Vzdělávání na lyceích v Dijonu a v Nimes ve Francii (Gesce odbor 23, 10)*
- 5. *Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (Gesce odbor 22,60, 61)*
- 6. *Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných a mimořádně nadaných (Gesce odbor 22, IPPP ČR)*
- 7. *Informace o učebnicích a učebních textech používaných ve školách (Gesce odbor 20)*
- 8. *Informace o přijímání uchazečů ke studiu na vysoké školy pro akademický rok 2009/2010 (Gesce odbor 30)*
- 9. *Informace o předškolním vzdělávání a povinné školní docházce cizinců v ČR (Gesce odbor 22)*
 - 9.1 *Povinná školní docházka cizinců*
 - 9.2 *Předškolní vzdělávání cizinců*
- 10. *Poradenství ve školách a školských poradenských zařízeních (Gesce IPPP ČR)*
- 11. *Výchova ke zdraví (Gesce odbor 22)*
- 12. *Opatření k prevenci násilí a šikanování mezi žáky (Gesce odbor 22, 61)*

13. *Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2005–2008 (Gesce odbor 60)*
14. *Podpora romských žáků středních škol na rok 2008 (Gesce odbor 60)*
15. *Programy státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2007 až 2010 (Gesce odbor 51)*
16. *Ochrana duševního vlastnictví (Gesce odbor 22, ČŠI)*
17. *Etická výchova (Gesce odbor 22, 23)*
18. *Environmentální výchova (Gesce odbor 22)*
19. *Multikulturní výchova a národnostní školství (Gesce odbor 22)*
 - 19.1 *Multikulturní výchova*
 - 19.2 *Národnostní školství*
20. *Informace k organizaci tělesné výchovy a sportovních aktivit škol (Gesce odbor 50)*
21. *Bezpečnost a ochrana zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (Gesce I/I/3)*
22. *Podávání žádostí o zápis do školského rejstříku, provádění změn v údajích a výmaz škol a školských zařízení (Gesce odbor 21)*
23. *Informace o resortních statistických zjišťováních v roce 2008 (Gesce ÚIV)*
24. *Odkaz na Seznam platných předpisů v resortu školství, mládeže a tělovýchovy (Gesce odbor 14)*
25. *Vzdělávací programy pořádané IPPP ČR (Gesce IPPP ČR)*
26. *Vzdělávací programy pořádané NIDV (Gesce NIDV)*
27. *Informace o vzdělávacích a školicích programech Národního institutu dětí a mládeže MŠMT (Gesce odbor 51)*
28. *Informace o možnostech využití podpory z Evropského sociálního fondu ve vzdělávání v letech 2007–2013 (Gesce odbor 41)*
29. *Příprava MŠMT na předsednictví v Radě EU (Gesce odbor 12)*
30. *Zapojení České republiky do Lisabonského procesu v oblasti vzdělávání (Gesce odbor 10)*
31. *Národní agentura pro evropské vzdělávací programy (Gesce odbor 12)*
32. *Informace o účasti ve vzdělávacím programu EU Mládež v akci (Gesce odbor 51)*
33. *Školní cena Fair play (Gesce odbor 50)*
34. *Medaile MŠMT (Gesce skupina III)*
35. *Stálá výstava o dějinách českého školství, učitelstva a vzdělanosti (Gesce skupina II)*
36. *Státní svátky ČR a jiné významné dny (Gesce odbor 22)*
37. *Informace o zveřejnění přehledu soutěží a přehlídek (Gesce odboru 51)*

1. Organizace školního roku 2008/2009 (Gesce odbor 20, 22, 23)

1.1 Organizace školního roku 2008/2009 v základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích (Gesce odbor 20)

Období školního vyučování ve školním roce 2008/2009 začne ve všech základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích **v pondělí 1. září 2008**. Vyučování bude v prvním pololetí ukončeno **ve čtvrtek 29. ledna 2009**. Období školního vyučování ve druhém pololetí bude ukončeno **v úterý 30. června 2009**.

Podzimní prázdniny připadnou na **pondělí 27. října a středu 29. října 2008**.

Vánoční prázdniny budou zahájeny v **pondělí 22. prosince 2008** a skončí v **pátek 2. ledna 2009**. Vyučování začne v **pondělí 5. ledna 2009**.

Jednodenní pololetní prázdniny připadnou na **pátek 30. ledna 2009**.

Jarní prázdniny v délce jednoho týdne jsou podle sídla školy stanoveny takto:

Termín	Okresy, obvody hl. města Prahy
16.2. – 22.2.2009	Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec, Semily
2.2. – 8.2. 2009	Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Písek, Náchod, Bruntál
9.2. – 15.2. 2009	Mladá Boleslav, Příbram, Tábor, Prachatice, Strakonice, Ústí nad Labem, Chomutov, Most, Jičín, Rychnov nad Kněžnou, Olomouc, Šumperk, Opava, Jeseník
16.2. – 22.2. 2009	Benešov, Beroun, Rokycany, České Budějovice, Český Krumlov, Klatovy, Trutnov, Pardubice, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Ostrava-město
23.2. – 1.3. 2009	Praha 1 až 5, Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Znojmo, Domažlice, Tachov, Louny, Prostějov, Karviná
2.3. – 8.3. 2009	Praha 6 až 10, Cheb, Karlovy Vary, Sokolov, Nymburk, Jindřichův Hradec, Litoměřice, Děčín, Přerov, Frýdek-Místek
9.3. – 15.3. 2009	Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín, Praha-východ, Praha-západ, Mělník, Rakovník, Plzeň-město, Plzeň-sever, Plzeň-jih, Hradec Králové, Teplice, Nový Jičín

Poznámky k tabulce :

Praha 1 až 5 jsou městské části : Praha 1, Praha 2, Praha 3, Praha 4, Praha 5, Praha 11, Praha 12, Praha 13, Praha 16, Praha-Kunratice, Praha-Libuš, Praha-Lipence, Praha-Lochkov, Praha-Řeporyje, Praha-Slivenec, Praha-Šeberov, Praha-Újezd, Praha-Velká Chuchle, Praha-Zbraslav, Praha-Zličín.

Praha 6 až 10 jsou městské části : Praha 6, Praha 7, Praha 8, Praha 9, Praha 10, Praha 14, Praha 15, Praha 17, Praha 18, Praha 19, Praha 20, Praha 21, Praha 22, Praha-Kolovraty, Praha-Běchovice, Praha-Benice, Praha-Březiněves, Praha-Čakovice, Praha-Řáblice, Praha-Dolní Chabry, Praha-Dolní Měcholupy, Praha-Dolní Počernice, Praha-Dubeč, Praha-Klánovice, Praha-Koloděje, Praha-Královice, Praha-Křeslice, Praha-Lysolaje, Praha-Nebušice, Praha-Nedvězí, Praha-Petrovice, Praha-Přední Kopanina, Praha-Satalice, Praha-Suchdol, Praha-Štěrboholy, Praha-Troja, Praha-Vinoř.

Velikonoční prázdniny připadnou na **čtvrtek 9. dubna a pátek 10. dubna 2009**.
Hlavní prázdniny budou trvat od **středy 1. července 2009 do pondělí 31. srpna 2009**.

Období školního vyučování ve školním roce 2009/2010 začne v **úterý 1. září 2009**.

1.2 Zápis do mateřské školy (Gesce odbor 22)

Místo, termín a dobu pro podání žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok stanoví ředitel mateřské školy v dohodě se zřizovatelem. Žádosti o přijetí do konkrétní mateřské školy podávají pouze zákonní zástupci dětí, které nejsou do této mateřské školy dosud přijaty.

Ředitel mateřské školy je podle § 34 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon) povinen přijmout přednostně děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Další kritéria pro přijetí k předškolnímu vzdělávání stanoví ředitel mateřské školy. V případě, že nelze dítě v posledním roce před zahájením povinné školní docházky z kapacitních důvodů přijmout, má obec, ve které má dítě místo trvalého pobytu, podle § 179 odst. 2 povinnost zajistit mu podmínky pro předškolní vzdělávání v jiné mateřské škole.

1.3 Zápis do 1. ročníku základního vzdělávání (Gesce odbor 22)

Zápis do 1. ročníku základního vzdělávání proběhne dle § 36 odst. 4 školského zákona ve dnech **15. ledna až 15. února 2009**. Tento termín se vztahuje i na školy soukromé a církevní.

V § 178 odst. 1 školského zákona je obci uložena povinnost zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, které se v souladu se zvláštním právním předpisem nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních. Obec stanoví podle § 178 odst. 2 školského zákona školské obvody spádové školy. **Do spádové školy jsou přednostně přijímáni žáci s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu a žáci umístění v tomto obvodu ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, a to do výše povoleného počtu žáků uvedeného ve školském rejstříku.** Podle § 178 odst. 4 školského zákona se školský obvod nestanoví škole, která uskutečňuje vzdělávání výhradně podle vzdělávacího programu pro žáky se zdravotním postižením, a školám zřizovaným jinými zřizovateli než obcí nebo svazkem obcí.

Zákonný zástupce žáka může pro žáka zvolit jinou než spádovou školu. V takovém případě však nemusí být žák vždy přijat, **důvodem nepřijetí je především naplnění nejvyššího povoleného počtu žáků školy zapsaného v rejstříku škol a školských zařízení.**

Pokud je dítě přijato na jinou než spádovou školu, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost řediteli spádové školy nejpozději **do konce března 2009** (viz § 36 odst. 5 školského zákona). Záleží na dohodě mezi ředitelem školy a zřizovatelem, jakým

způsobem bude zřizovatel informován o těchto žácích pro účely případné náhrady neinvestičních výdajů podle § 178 odst. 6 školského zákona.

O odkladu školní docházky rozhoduje podle § 37 odst. 1 školského zákona ředitel spádové školy nebo školy, kterou zákonný zástupce žáka zvolil. Podle § 37 odst. 1 školského zákona odloží začátek povinné školní docházky na základě písemné žádosti zákonného zástupce dítěte doložené doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře. Odborným lékařem způsobilým posoudit zdravotní stav dítěte pro účely odkladu začátku povinné školní docházky může být v konkrétním případě také dětský lékař nebo praktický lékař pro děti a dorost, a to zejména v situacích, kdy k odložení začátku povinné školní docházky dojde z důvodu celkové tělesné nezralosti, častého onemocnění apod. V případě, že je dítě v lékařské péči pro jiné zdravotní obtíže, je třeba trvat na tom, že takové posouzení by měl provést odborný lékař, který se na tuto konkrétní oblast specializuje, tedy např. alergolog, neurolog, kardiolog apod. Ředitel žádosti o odložení začátku povinné školní docházky vyhoví pouze v případě, že obě posouzení budou kladná.

Na rozhodování ředitele školy zřizované státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí o přijetí do prvního ročníku a o odkladu povinné školní docházky podle § 37 školského zákona se vztahuje správní řád (viz § 165 odst. 2 školského zákona).

1.4 Termíny přijímacích zkoušek na střední školy a konzervatoře ve školním roce 2008/2009 pro školní rok 2009/2010 (Gesce odbor 20)

Jednotné termíny pro přijímací řízení na střední školy a konzervatoře zřizované státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí stanoví školský zákon a vyhláška č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhláška č. 671/2007 Sb.). Tyto termíny se vztahují i na školy soukromé a církevní. U škol zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí se jedná o řízení správní podle správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.).

V souladu s § 185 odst. 25 školského zákona (v rámci novely školského zákona zákonem č. 179/2006 Sb.), je od školního roku 2007/2008 povinně uplatněno výstupní hodnocení v kritériích přijímacího řízení. V této souvislosti upozorňujeme, že se připravuje novela školského zákona.

Jednotná kritéria přijímacího řízení, stanovená ředitelem školy, musí být vyhlášena prokazatelným způsobem (vyvěšení ve škole, zveřejnění na webových stránkách) nejpozději **do konce března** (§ 60 odst. 4 školského zákona). Vyhlášením se kritéria přijímání stávají závaznými pro příslušné kolo přijímacího řízení a nemělo by docházet k jejich změně, kterou lze považovat za porušení zákona.

Dále platí, že se pro školní rok 2008/2009 ke studiu ve středních školách pro první kolo přijímacího řízení podává 1 přihláška (§ 60 odst. 2 školského zákona). V této souvislosti upozorňujeme, že se připravuje novela školského zákona. Vzory tiskopisů jsou zveřejněny na www.msmt.cz/vzdelavani/nove-formulare-prihlasek-vzory.

Vyhláškou č. 671/2004 Sb., nově ve znění vyhlášky č. 46/2008 Sb., se stanoví pro první kolo přijímacího řízení jednotně termín přijímací zkoušky (pokud je vyhlášena) ke studiu ve středních školách na týden od **20. do 24. dubna 2009** (týká se i nižšího stupně víceletých gymnázií). Den konání zkoušky stanoví ředitel školy.

Přihláška ke vzdělávání do jiné než denní formy vzdělávání se podává řediteli střední školy **do 20. března**. Přijímací zkoušky v prvním kole přijímacího řízení do jiné než denní formy vzdělávání a u všech forem nástavbového studia, zkráceného studia pro získání

středního vzdělání s výučním listem nebo zkráceného studia pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou, pokud jsou ředitelem školy stanoveny, se konají v týdnu **od 27. do 30. dubna 2009**. Den konání zkoušky stanoví ředitel školy.

Podle § 1 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 671/2004 Sb., se lékařský posudek o zdravotní způsobilosti uchazeče k přihlášce ke vzdělávání přikládá na žádost ředitele střední školy obdobně jako v uplynulém školním roce.

Rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí zašle ředitel školy **do 7 dnů po termínu konání přijímací zkoušky**. V případě, že se přijímací zkoušky nekonají, zašle ředitel školy rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí **do 7 dnů po rozhodnutí**. **V obou případech však nejdříve 20. dubna** (§ 60 odst. 7 školského zákona).

Stanovení termínů dalších kol přijímacího řízení (včetně případných přijímacích nebo talentových zkoušek) je v kompetenci ředitele střední školy nebo konzervatoře a mohou jím být vyhlášeny po ukončení prvního kola. Informace o nich mají za povinnost zveřejnit krajské úřady (§ 60 odst. 8 a 9 školského zákona). V těchto kolech přijímacího řízení není počet přihlášek omezen.

Pokud zákonný zástupce (např. prostřednictvím žáka) **předá přihlášku řediteli školy, ve které plní povinnou školní docházku, do konce února**, doručí ji ředitel příslušné školy řediteli střední školy **do 15. března** (§ 2 odst. 4 vyhlášky č. 671/2004 Sb.). Forma a způsob doručení je na uvážení ředitele příslušné školy. Doporučujeme, aby v případě nezletilých uchazečů byli uchazeči a jejich zákonní zástupci informováni o vhodnosti uvádět v přihlášce adresu zákonného zástupce pro doručení rozhodnutí o výsledku přijímacího řízení na střední škole nebo konzervatoři.

Na střední školy mohou být podle § 59 školského zákona přijímáni všichni uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky, pokud tento zákon nestanoví jinak (např. s výjimkou přijímání do prvního ročníku škol uvedených v § 61 školského zákona), a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí. V pravomoci ředitele školy je přijmout uchazeče do vyššího než prvního ročníku vzdělávání ve střední škole (§ 63 školského zákona).

Talentové zkoušky do oborů vzdělání s talentovou zkouškou budou podle § 3 odst. 4, případně odst. 6 vyhlášky č. 671/2004 Sb., konány **v týdnu od 12. do 16. ledna 2009**. Den konání zkoušky stanoví ředitel školy.

Při přijímacím řízení do oborů vzdělání s talentovou zkouškou se postupuje podle vyhlášky č. 671/2004 Sb., a podle § 60, s výjimkou odstavce 7 a s odlišnostmi výslovně upravenými v § 62, odst. 1 až 3 školského zákona. Součástí přijímacího řízení může být (ale nemusí) i přijímací zkouška.

Do prvního ročníku šestiletých vzdělávacích programů v konzervatoři se přijímají uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky. **Do prvního ročníku osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře** se přijímají uchazeči, kteří úspěšně ukončili pátý ročník základní školy. Přijímací řízení ke vzdělávání v konzervatoři se koná formou talentové zkoušky. **Talentové zkoušky v konzervatoři se konají od 15. do 31. ledna v termínu stanoveném ředitelem školy**. Po vyhodnocení talentové zkoušky vydá ředitel školy nejpozději **do 10. února** rozhodnutí o přijetí či nepřijetí ke vzdělávání v konzervatoři.

Uchazeč, který nebyl přijat ke vzdělávání v konzervatoři nebo do oborů vzdělání s talentovou zkouškou, má i nadále možnost podat v únoru přihlášku do oborů vzdělání

podle § 60 školského zákona a účastnit se přijímacího řízení do prvního ročníku vzdělávání ve střední škole.

1.5 Termíny maturitních zkoušek (Gesce odbor 20)

Maturitní zkouška ve školním roce 2008/2009 se bude konat podle vyhlášky č. 442/1991 Sb., o ukončování studia ve středních školách a učilištích, ve znění pozdějších předpisů s tím, že dnem 1. září 2009 nabývají účinnosti ustanovení školského zákona (§ 77 a následující), která se týkají nové maturitní zkoušky.

Maturitní zkoušky se konají podle rozhodnutí ředitele střední školy v termínu **od 18. května 2009 do 20. června 2009**. Písemná práce, resp. písemná zkouška z předmětů vyjmenovaných v ustanovení § 8 odst. 2 vyhlášky č. 442/1991 Sb., o ukončování studia ve středních školách a učilištích, ve znění pozdějších předpisů, se koná **v dubnu 2009** v termínu určeném ředitelem školy. Praktické zkoušky z odborných předmětů a praktické zkoušky z odborného výcviku se konají v termínu určeném ředitelem školy, nejdříve však **15. dubna**. Praktickou zkoušku z odborného výcviku a praktickou zkoušku z odborných předmětů konají žáci podle § 9 odst. 7 citované vyhlášky před teoretickou zkouškou z odborných předmětů.

Ředitelé škol a krajský úřad postupují při zajišťování maturitních zkoušek podle příslušných ustanovení vyhlášky č. 442/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Předsedy zkušebních komisí jmenuje krajský úřad **do konce února**, místopředsedy a další členy zkušebních komisí jmenují **do 31. března** ředitelé škol.

Podle § 8 odst. 3 vyhlášky č. 442/1991 Sb., se žáci před zahájením ústních nebo praktických zkoušek nezúčastňují vyučování v rozsahu pěti vyučovacích dnů. MŠMT doporučuje poskytovat volno v rozsahu pěti po sobě následujících vyučovacích dnů před zahájením ústních zkoušek.

1.6 Termíny závěrečných zkoušek a absolutoríí v konzervatoři (Gesce odbor 20)

Při konání závěrečných zkoušek a absolutoríí v konzervatoři se postupuje podle vyhlášky č. 47/2005 Sb., o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem.

Závěrečné zkoušky v oborech vzdělání, v nichž se dosahuje stupně středního vzdělání, se konají **v červnu** v termínech stanovených ředitelem školy.

Závěrečné zkoušky v oborech vzdělání, v nichž se dosahuje stupně středního vzdělání s výučním listem, se konají **v červnu** v termínech stanovených ředitelem školy. V oborech vzdělání, kde praktická zkouška trvá 2 až 4 týdny, může ředitel školy stanovit termín závěrečné zkoušky **od 20. května**. Termín praktické zkoušky **před 19. květnem** může ředitel školy stanovit po dohodě s MŠMT. Ředitel školy může stanovit jiný termín závěrečné zkoušky v případě ukončování vzdělávání v rámci rekvalifikace podle zvláštního právního předpisu.

Předsedy zkušebních komisí pro závěrečné zkoušky jmenuje do konce února krajský úřad, jmenování je platné i pro opravné zkoušky a náhradní zkoušky. Místopředsedy a další členy zkušebních komisí jmenují ředitelé škol **do 15. března**.

Při absolutoriu v konzervatoři se obhajoba absolventské práce, teoretická zkouška z odborných předmětů, zkouška z cizího jazyka nebo zkouška z umělecko-pedagogické přípravy koná **v červnu** v termínech stanovených ředitelem školy. Téma absolventského výkonu a téma absolventské práce stanoví žákovi ředitel školy nejpozději 6 měsíců před

zahájením konání absolutoria v konzervatoři. Absolventský výkon se může konat nejdříve **od 10. února** příslušného školního roku.

Předsedu zkušební komise pro absolutorium v konzervatoři jmenuje krajský úřad nejpozději **do 5. února** příslušného školního roku, členy zkušební komise jmenuje ředitel školy nejpozději **do 5. února** příslušného školního roku. Jmenování se vztahuje i na náhradní zkoušky a opravné zkoušky.

1.7 Termíny státních jazykových zkoušek (Gesce odbor 23)

Písemné části státní jazykové zkoušky konané podle vyhlášky č. 33/2005 Sb., o jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách, se uskuteční v těchto termínech:

A) Podzimní období

Státní jazyková zkouška základní

Pátek 7.11.2008 – všechny jazyky

Státní jazyková zkouška všeobecná

Pátek 21.11.2008 – všechny jazyky

B) Jarní období

Státní jazyková zkouška základní

Pátek 15.5.2009 odpoledne – anglický jazyk

Sobota 16.5.2009 od 09:00 hod – ostatní jazyky

Státní jazyková zkouška všeobecná

Pátek 22.5.2009 odpoledne – anglický jazyk

Sobota 23.5.2009 od 09:00 hod – ostatní jazyky

Konkrétní termín ústní části státní jazykové zkoušky stanoví ředitel školy.

1.8 Přijímání uchazečů ke vzdělávání a ukončování vzdělávání ve vyšších odborných školách (Gesce odbor 23)

Přijímání uchazečů ke vzdělávání ve vyšších odborných školách se uskutečňuje podle § 93 až § 95 školského zákona a § 2 vyhlášky č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Termín, obsah a formu přijímací zkoušky, pokud se koná, stanoví ředitel školy. Přijímací zkoušky v prvním kole přijímacího řízení se konají nejdříve **1. června**. Ředitel školy může po ukončení prvního kola přijímacího řízení vyhlásit další kola přijímacího řízení k naplnění předpokládaného stavu studentů. Poslední kolo přijímacího řízení se uskuteční nejpozději **do 30. září**.

Podle § 97 odst. 1 školského zákona se uchazeč stává studentem vyšší odborné školy dnem zápisu ke vzdělávání. Uchazeči se zapisují ve lhůtě stanovené vyšší odbornou školou, nejpozději však **do 30. září**.

Ukončování studia absolutoriem upravuje § 101 a § 102 školského zákona a § 7 až § 9 vyhlášky č. 10/2005 Sb. Předsedu zkušební komise pro absolutorium jmenuje krajský úřad, ostatní členy komise ředitel školy.

Neprospěl-li student z některé zkoušky nebo neobhájil-li absolventskou práci, může konat opravnou zkoušku z dané zkoušky nebo obhájit absolventskou práci do 6 měsíců

od řádného termínu absolutoria. Opravnou zkoušku nebo opravnou obhajobu absolventské práce je možné konat nejvýše dvakrát.

2. Vzdělávací programy (Gesce odbor 22, 23)

2.1 Vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání (Gesce odbor 22)

Všechny mateřské školy a přípravné třídy základní školy postupují podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV) od 1. září 2007 s účinností od prvního ročníku. Text RVP PV byl zveřejněn ve Věstníku MŠMT – sešit 2/2005 a na www.msmt.cz/vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-predskolni-vzdelavani.

Při tvorbě školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) mohou ředitelé mateřských škol použít „Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy“. Manuál je pouze doporučeným dokumentem. Přístupný je na stránkách Výzkumného ústavu pedagogického (www.vuppraha.cz). Další materiály, které je možné pro tvorbu ŠVP využít, jsou přístupné na metodickém portálu www.rvp.cz.

2.2 Vzdělávací programy pro základní vzdělávání (Gesce odbor 22)

Schválené vzdělávací programy

Ve školním roce 2008/2009 se v základních školách vyučuje v jednotlivých ročnících podle těchto vzdělávacích programů:

Ročník	Vzdělávací program
Přípravné třídy	<ul style="list-style-type: none"> • RVP PV
1. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • RVP ZV
2. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • RVP ZV
3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • RVP ZV (pouze při zahájení výuky podle ŠVP ve školním roce 2005/2006 nebo 2006/2007) • Základní škola • Obecná škola • Národní škola
4. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • RVP ZV (pouze při zahájení výuky podle ŠVP ve školním roce 2005/2006) • Základní škola • Obecná škola • Národní škola
5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • Základní škola • Obecná škola • Národní škola
6. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • RVP ZV
7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • RVP ZV
8. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • RVP ZV (pouze při zahájení výuky podle ŠVP ve školním roce 2005/2006 nebo 2006/2007) • Základní škola • Obecná škola

	<ul style="list-style-type: none"> • Národní škola
9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • RVP ZV (pouze při zahájení výuky podle ŠVP ve školním roce 2005/2006) • Základní škola • Obecná škola • Národní škola

- RVP ZV: č.j. 31 504/2004-22, ve znění úpravy č.j. 27 002/2005-22, č.j. 24 653/2006-24 a č.j. 15 523/2007-22
- Základní škola: č.j. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav
- Obecná škola: č.j. 12 035/97-20, ve znění pozdějších úprav
- Národní škola: č.j. 15 724/97-20, ve znění pozdějších úprav

Upozorňujeme na provedené změny v učebních plánech vzdělávacích programů Základní škola, Obecná škola, Národní škola s platností od 1. září 2007 (viz Změna učebních plánů vzdělávacích programů základního vzdělávání od 1. září 2007, č.j. 6 538/2007-22). Tyto změny zůstávají i nadále v platnosti. Všechny úpravy a aktuální platná znění učebních dokumentů jsou zveřejněny na webových stránkách MŠMT.

Vyplňování vysvědčení na základních školách - uvádění názvu vzdělávacího programu

Uvede se název vzdělávacího programu, podle kterého byl žák vyučován.

V ročníku, ve kterém škola vyučuje podle ŠVP připraveného podle RVP ZV, se uvede název ŠVP, vydaného ředitelem školy podle § 5 odst. 3 školského zákona.

Oficiální název ŠVP má znít např. "Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání". Tento oficiální název může být doplněn motivačním názvem, např. "Otevřená škola". Celý název ŠVP tedy bude např. "Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Otevřená škola" nebo např. "Otevřená škola - školní vzdělávací program pro základní vzdělávání". Tento název pak bude uváděn v třídní knize, třídních výkazech a na vysvědčení. Název může být doplněn ještě číslem jednacím, které konkrétnímu ŠVP přiděluje každá škola samostatně, a to dle vlastního systému evidence spisů. Další informace jsou uvedeny v Manuálu pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání, kapitola 3.1.1 (Manuál je možno získat např. na www.rvp.cz/sekce/65).

V ročníku, ve kterém škola vyučuje podle dosavadního vzdělávacího programu, uvede se: „16847/96-2, Základní škola“ nebo „12035/97-20, Obecná škola“ nebo „15724/97-20, Národní škola“.

Školy, které vyučují podle jiných vzdělávacích programů v rámci pokusného ověřování povoleného MŠMT, uvedou číslo jednacím a název příslušného vzdělávacího programu.

Další informace jsou uvedeny v „Informaci k vyplňování vysvědčení na základních školách od školního roku 2006/2007“, č.j. 21 296/2006-22 (www.msmt.cz/vzdelavani/informace-k-vyplnovani-vysvedceni-na-zakladnich-skolach-od-skolniho-roku-2006-07).

2.3 Vzdělávací programy pro střední vzdělávání (Gesce odbor 23)

V oborech vzdělání, pro které byly v průběhu prvního pololetí roku 2008 vydány RVP, je možné vyučovat podle ŠVP (počínaje 1. ročníkem). ŠVP nepodléhají schvalovacímu

procesu ze strany MŠMT; pro identifikaci oboru vzdělání je nutno použít novelu nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Texty vydaných RVP jsou na www.msmt.cz/vzdelavani/ramcove-vzdelavaci-programy-zaslani-do-vnejsiho-pripominkoveho-rizeni.

Vyplňování vysvědčení ve středních a vyšších odborných školách – uvádění názvu vzdělávacího programu

Střední školy při vyplňování kódů oborů vzdělání na vysvědčení postupují podle nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Vyšší odborné školy při vyplňování kódů oborů vzdělání a vzdělávacích programů na vysvědčení o absolutoriu a diplomu absolventa vyšší odborné školy postupují v souladu s Nařízením vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, oddíl E. Pro dobíhající soustavu oborů vzdělání – oddíl E2, tj. před akreditací vzdělávacího programu – platí, že obor vzdělání se současně rovná vzdělávacímu programu. V případě již akreditovaného vzdělávacího programu je obor vzdělání zapisován podle nové soustavy (oddíl E1), kód a název vzdělávacího programu sdělí MŠMT žadateli při akreditaci vzdělávacího programu.

2.4 Vzdělávací programy pro základní umělecké vzdělávání (Gesce odbor 22)

Pro účely vyhlášky č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, jsou do doby nabytí platnosti RVP za ŠVP považovány stávající učební dokumenty pro základní umělecké vzdělávání.

Ve spolupráci s krajskými úřady byly v každém kraji vytipovány základní umělecké školy, které spolupracují při pilotním ověřování tvorby ŠVP a vytvoření manuálu pro tvorbu ŠVP. Dokončení pracovní podoby materiálu se předpokládá do června 2008 a jeho schválení v roce 2009 tak, aby od září 2011 mohly všechny základní umělecké školy zahájit výuku podle svých ŠVP.

2.5 Školní vzdělávací program z hlediska ochrany autorských práv (Gesce ČŠI)

V období od 1. září 2007 se ojediněle vyskytly případy, kdy ředitel školy odmítl předložit ŠVP zaměstnancům ČŠI, který požadovali jako podklad k provedení inspekční činnosti. Takový postup ze strany školy se zdůvodněním, že ŠVP je autorským dílem školy, je v rozporu s právními předpisy.

ČŠI je podle ustanovení § 173 školského zákona správním úřadem. Jako taková uplatňuje svoji pravomoc pouze k těm účelům, k nimž jí byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém jí byla svěřena. Podle § 12 zákona č. 552/1991 Sb. o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, jsou zaměstnanci ČŠI vázáni povinností mlčenlivosti o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděli při výkonu kontroly, a nesmí zneužít znalosti těchto skutečností. Obecně je povinnost mlčenlivosti stanovena pro všechny zaměstnance správních úřadů v ustanovení § 303 odst. 2 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů.

Do základní působnosti ČŠI podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona patří zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle **příslušných ŠVP**,

hodnocení **naplnění ŠVP** a jeho soulad s právními předpisy a RVP. Proto je nezbytné, aby měla pro účely výkonu svých kompetencí možnost seznámit se podrobně s obsahem ŠVP. Podle ustanovení § 164 odst. 1 písm. d) školského zákona vytváří ředitel školy nebo školského zařízení podmínky pro výkon inspekční činnosti ČŠI. Jestliže by tedy odmítl poskytnout uvedený stěžejní dokument ČŠI jako kontrolnímu orgánu, který ze zákona potřebuje ŠVP k výkonu své působnosti stanovené příslušným zákonem, mohla by ČŠI jeho chování sankcionovat udělením pořádkové pokuty podle ustanovení § 19 zákona č. 552/1991 Sb. za neposkytnutí součinnosti. Tato pokuta je udělována v průběhu inspekční činnosti fyzické osobě, která způsobila neposkytnutí součinnosti, až do výše 50.000,- Kč. Navíc může být udělena i opakovaně.

I pokud by zcela teoreticky mohl být ŠVP považován za autorské dílo chráněné autorskoprávními předpisy, neopravňovala by tato skutečnost ředitele školy k tomu, aby neplnil svoje povinnosti stanovené školským zákonem. **ŠVP musí být ve škole zveřejněn a musí být poskytnut ČŠI k výkonu inspekční činnosti prováděné v souladu se školským zákonem, neboť podle ustanovení § 5 odst. 3 školského zákona každý (tj. i ČŠI) může do ŠVP nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy, anebo za cenu v místě obvyklou může obdržet jeho kopii.**

3. Informace pro základní vzdělávání (Gesce odbor 22)

3.1 Učební plán ročníku (třídy)

Při výuce podle ŠVP je postup pro tvorbu učebního plánu uveden v RVP ZV.

MŠMT s účinností od 1. září 2007 upravilo učební plány dosavadních vzdělávacích programů Základní škola, Obecná škola a Národní škola, včetně učebních plánů ZŠ pro zrakově postižené, ZŠ pro sluchově postižené, ZŠ logopedické a učebního plánu vzdělávacího programu Zvláštní škola.

Provedené úpravy sledují záměr umožnit školám v přechodném období od září 2007 do konce platnosti dosavadních vzdělávacích programů organizovat výuku ve všech ročnících tak, aby se co nejvíce přiblížila výuce podle ŠVP, aby bylo možné realizovat záměry stanovené v ŠVP v co nejširším měřítku a aby po skončení přechodného období bylo možné plynule přejít na výuku podle ŠVP v plném rozsahu.

Upravené učební plány nepřinášejí navýšení počtu hodin, jedná se pouze o změnu jejich vnitřní struktury.

3.2 Doporučené formy a metody spolupráce škol při zajišťování přechodu žáků neúplných základních škol do úplných základních škol (část věnovaná předávání pedagogické dokumentace platí i pro přestup žáka na jinou ZŠ, např. při přestěhování)

Přechod žáků z neúplných základních škol je u většiny z nich spojen se zvýšenou psychickou zátěží a může být příčinou přechodných problémů s výukou. Zřizovatelé škol vytvářejí podmínky a podle potřeby zajistí spolupráci základních škol s pouze prvním stupněm a základních škol s druhým stupněm, a to zejména v případě, kdy do jedné základní školy s druhým stupněm přecházejí žáci z většího počtu základních škol s pouze prvním stupněm. Dále školám doporučujeme spolupracovat se zřizovateli, se školským poradenským zařízením (např. pedagogicko-psychologickou poradnou), s rodiči žáků. Při překonávání adaptačních potíží žáků doporučujeme ředitelům a učitelům základních škol realizovat v jednotlivých oblastech zejména uvedené metody a formy vzájemné spolupráce:

- seznamovat se s platnými předpisy, které se vztahují k dané problematice,

- zajišťovat kompatibilitu vzdělávacích programů neúplných a spádových škol,
- zajišťovat návaznost výuky cizích jazyků,
- využívat vzájemné kontakty ředitelů a zástupců ředitelů, učitelů, žáků základních škol,
- využívat dalších forem spolupráce základních škol s pouze prvním stupněm a základních škol s druhým stupněm,
- předávat pedagogickou dokumentaci a informace o žácích (platí i pro přechod žáka na jinou základní školu, např. při přestěhování). Předávají se pouze kopie dokumentů. Kopie dokumentů se doporučují opatřit razítkem a podpisem ředitele předávající školy.

Podmínky přestupu žáka z jedné základní školy do druhé jsou stanoveny v § 49 školského zákona. Základní škola je povinna vytvořit podmínky pro vyrovnání rozdílů ve znalostech žáka vyplývajících z odlišnosti školních vzdělávacích programů.

3.3 Podmínky převedení žáka základní školy do jiné školy

Převedení žáka základní školy do jiné základní školy se řídí ustanovením § 49 školského zákona. V souladu s tímto ustanovením **rozhoduje na základě žádosti zákonného zástupce žáka o přestupu žáka ředitel školy, do které se žák hlásí.** Podle § 9 odst. 2 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných může zařazení žáka se zdravotním postižením do některé formy speciálního vzdělávání předcházet diagnostický pobyt tohoto žáka ve škole, do níž má být zařazen. **Ředitel základní školy nemůže přijmout žáka podmíněně na zkušební dobu a po jejím uplynutí, nebo z jiného vlastního rozhodnutí, jej vyloučit z docházky do školy, protože se jedná o povinnou školní docházku stanovenou zákonem. Pokud tak učiní, dopustí se hrubého porušení platných právních předpisů včetně Listiny základních práv a svobod.** V uvedeném případě není rozhodující, kdo je zřizovatelem školy.

Pokud důvodem pro převedení žáka základní školy do jiné základní školy je změna bydliště a s tím související změna spádové školy, je ředitel nové spádové školy povinen tohoto žáka přijmout (pokud není naplněna kapacita školy; v takovém případě je obec, v níž má žák nové trvalé bydliště, povinna zajistit možnost plnění povinné školní docházky v jiné škole). Zákonný zástupce žáka může zvolit i jinou než spádovou školu.

Pokud ředitel školy rozhodne, že žádosti o přestup vyhoví, informuje o této skutečnosti bez zbytečného odkladu ředitele školy, z níž žák přestupuje. Ředitel školy, z níž žák přestupuje, zašle do pěti pracovních dnů poté, co se dozvěděl o přijetí žáka na jinou školu, řediteli této školy kopii dokumentace žáka ze školní matriky.

Základní škola je povinna vytvořit podmínky pro vyrovnání rozdílů ve znalostech žáka vyplývajících z odlišnosti ŠVP.

3.4 Plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

Tento způsob plnění povinné školní docházky se týká žáků, podléhajících na území ČR povinné školní docházce v souladu s § 36 odst. 2 školského zákona, kteří jsou dlouhodobě s rodiči v zahraničí, nebo žáků, kteří navštěvují zahraniční školu zřízenou na území ČR, v níž ministr školství, mládeže a tělovýchovy povolil plnění povinné školní docházky. Řídí se ustanoveními § 38 školského zákona.

Žáci, kterých se tento způsob plnění povinné školní docházky týká, zůstávají žáky školy v ČR, v níž byli zapsáni k docházce do školy. V této škole nebo ve škole při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu ČR konají zkoušky. Podmínky pro konání zkoušek, pro zařazování žáků do příslušných ročníků základního vzdělávání po návratu ze zahraničí, a také podmínky pro poskytování učebnic a učebních textů těmto žákům stanoví § 18 až § 21 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

V zahraničí může žák plnit povinnou školní docházku docházkou do zahraniční školy, nebo pokud nemůže být přijat do školy mimo území ČR (včetně škol zřízených při diplomatické misi či konzulárním úřadu ČR) formou individuální výuky. Tato forma individuální výuky není totožná s individuálním vzděláváním uvedeným v § 41 školského zákona a nevztahují se na ni podmínky v něm stanovené. Žák, který v zahraničí plní povinnou školní docházku formou individuální výuky, koná zkoušku ve škole, kde je zapsán k plnění povinné školní docházky, podle podmínek uvedených v § 18 až 21 vyhlášky č. 48/2005 Sb. Výjimky z této povinnosti jsou stanoveny v § 38 odst. 6 školského zákona.

V souvislosti se závazky vyplývajícími pro ČR z Úmluvy o statutu Evropských škol žákům plnícím povinnou školní docházku v Evropských školách (www.msmt.cz/eu/evropske-skoly) jsou uznávány roky studia, včetně diplomů a osvědčení potvrzujících tuto studia úspěšně dokončená v Evropských školách. Toto se týká všech českých žáků, tj. včetně těch, kteří nemají výuku českého jazyka (jazyk 1). Čeští žáci vzdělávání v Evropských školách jsou zapsáni v kmenové škole v ČR, ale nevykonávají žádné zkoušky v ČR.

3.5 Jiný způsob plnění povinné školní docházky - Individuální vzdělávání

Individuální vzdělávání lze povolit pouze žákovi 1. - 5. ročníku základní školy. Náležitosti týkající se této formy vzdělávání stanoví pouze školský zákon, a to v § 41. Jako metodickou pomůcku pro rozhodování ředitele školy ve věcech individuálního vzdělávání vydalo MŠMT souhrn informací a doporučení (čj. 14821/2007-22), a to v podobě komentovaného znění § 41 školského zákona (www.msmt.cz/vzdelavani/informace-a-doporučení-ministerstva-skolstvi-mladeze-a-telovychovy-k-individualnimu-vzdelavani). O povolení individuálního vzdělávání rozhoduje ředitel základní školy, do které byl žák přijat k plnění povinné školní docházky.

3.6 Přípravné třídy základní školy

Školský zákon umožňuje v § 47, aby obec (svazek obcí) nebo kraj zřizovaly se souhlasem krajského úřadu přípravné třídy základní školy pro děti pocházející ze sociálně znevýhodněného prostředí. Další podrobnosti jsou ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů. V § 7 v odstavci 6 vyhlášky je uvedeno, že učitel přípravné třídy vypracuje na konci druhého pololetí školního roku zprávu o průběhu předškolní přípravy dítěte v daném školním roce. Zpráva by měla kromě toho obsahovat i vyjádření o dosažené úrovni hlavních cílů vzdělávání ve struktuře vymezené RVP PV. Dále by zpráva měla obsahovat charakteristiku speciálních vzdělávacích potřeb, vyjádření předpokládaných schopností, nadání a zájmů dítěte, případně doporučení pro přípravu individuálního vzdělávacího plánu pro vzdělávání dítěte v dalším období či další doporučení pro vzdělávání dítěte. Zprávu předá škola na konci druhého pololetí školního roku zákonnému zástupci dítěte a škole, ve které bude dítě plnit povinnou školní

docházku, pokud se nejedná o školu, ve které bylo dítě zařazeno do přípravné třídy. Zároveň se zpráva stává součástí dokumentace školy.

V lokalitách, které se vyznačují vysokým zastoupením sociálně znevýhodněných skupin obyvatelstva (zejména Romové) se doporučuje, aby zřizovatelé nepodceňovali význam přípravných tříd základní školy pro vstup dítěte do prvního ročníku základní školy a vzdělávání těchto dětí a žáků pocházejících ze sociálně znevýhodněného prostředí včetně komunikace s rodiči žáků.

3.7 Výuka cizích jazyků

a) V povinném předmětu první cizí jazyk

V ročnících s výukou podle ŠVP připraveného podle RVP ZV mohou školy při zájmu žáků a souhlasu jejich zákonných zástupců zahájit povinnou výuku cizího jazyka od 1. ročníku.

Výuka povinného předmětu první cizí jazyk se ve školním roce 2008/2009 zahajuje v ročnících s výukou podle vzdělávacího programu Základní škola, Obecná škola nebo Národní škola v souladu s upravenými učebními plány těchto vzdělávacích programů, a to ve 3. ročníku s dotací 3 hodiny týdně.

Přednostně se žákům nabízí výuka anglického jazyka; pokud žák (jeho zákonný zástupce) zvolí jiný cizí jazyk než anglický, musí škola prokazatelně upozornit zákonné zástupce žáka na skutečnost, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka při přechodu žáka na jinou základní nebo střední školu.

b) Ve volitelném předmětu cizí jazyk (další cizí jazyk)

V ročnících s výukou podle ŠVP připraveného podle RVP ZV je výuka volitelného předmětu další cizí jazyk školou žákům povinně nabídnuta nejpozději od 8. ročníku s celkovou vymezenou disponibilní týdenní časovou dotací v rozsahu minimálně 6 hodin. Lze ji nabízet ale i od nižšího ročníku. Jako další cizí jazyk se nabízí jazyk německý, francouzský, španělský, italský, ruský, slovenský, polský, popřípadě jiný jazyk. Anglický jazyk jako další cizí jazyk se nabízí těm žákům, kteří si nezvolili anglický jazyk jako povinný cizí jazyk.

Výuka volitelného předmětu cizí jazyk se ve školním roce 2008/2009 zahajuje v ročnících s výukou podle stávajících vzdělávacích programů v souladu s učebními plány těchto vzdělávacích programů, a to v 7. ročníku s dotací nejméně 2 hodiny týdně (bylo zahájeno ve školním roce 2007/2008). Jako druhý cizí jazyk se vždy zařadí jazyk anglický, pokud se od 3. ročníku vyučovalo jazyku francouzskému, ruskému, španělskému, případně jinému.

c) V nepovinném předmětu

Výuku nepovinného předmětu cizí jazyk škola organizuje dle zájmu žáků a personálních možností školy. V 1. – 9. ročníku lze výuku nepovinného předmětu cizí jazyk zařadit do učebního plánu za těchto podmínek: výuka nepovinného předmětu cizí jazyk by měla být zajištěna učiteli, kteří splňují podmínku odborné kvalifikace podle § 7 odst. 1 a § 8 odst. 1 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, (dále jen zákon o pedagogických pracovnících) za předpokladu, že budou splněny všechny povinnosti školy obdobně jako při výuce povinného předmětu cizí jazyk ve 3. – 9. ročníku.

3.8 Český jazyk a čtenářská gramotnost

Jazykovědné sdružení ČR ve spolupráci s MŠMT doporučuje heslář školské jazykovědné terminologie pro potřeby výuky na základních a středních školách. Funkcí vytvořených heslářů je zvláště poskytnout autorům učebnic orientaci v terminologii, jíž se v dosavadních učebnicích užívalo a užívá, zejména pak v těch případech, kdy se musí rozhodovat mezi dvěma či více užívanými a tradovanými výrazy synonymními. Materiál je k dispozici na www.msmt.cz/vzdelavani/skolska-jazykovedna-terminologie-1.

V poslední době se v souvislosti s výsledky mezinárodních výzkumů (např. PISA a PIRLS) objevuje stále častěji pojem „čtenářská gramotnost“. Čeští žáci dosáhli v mezinárodním výzkumu PISA 2006 podprůměrných výsledků v oblasti čtenářské gramotnosti. Pro výuku doporučujeme proto vybírat především texty, které se zabývají různými aspekty reálného života, materiály osobními, veřejnými, pracovními a vzdělávacími. Při práci s textem doporučujeme se zaměřit na:

- získávání informací, zaměření se na explicitně uvedenou informaci a její vyhledání,
- zkoumání použitého jazyka a prvků textu,
- posouzení obsahu textu, formy a jejich vzájemného vztahu,
- vyvozování závěrů přímo vyplývajících z textu,
- interpretace myšlenek a informací textu,
- porovnání textu s dosavadními znalostmi žáka o dané věci.

Rozvoj funkční a čtenářské gramotnosti by měl být akceptován jako cíl, který je společný všem pedagogům, bez ohledu na vyučovaný předmět a ročník. Při výuce je nutné důsledně respektovat skutečnost, že neexistuje jednotný univerzálně použitelný učební styl a individuální přístup k žákům je nezbytný.

Na rozvíjení čtenářství a čtenářské gramotnosti obecně se podílejí všechny vyučovací předměty. Pozornost je potřeba věnovat spektru doporučované literatury (včetně nových knih pro děti a mládež), spolupráci s knihovnami (včetně účinného využívání školních a třídních knihoven) a motivaci žáků, např. využíváním moderních technologií.

Podrobnější informace o dalších aspektech čtenářské gramotnosti, o výstupech výzkumů a příručky pro učitele jsou k dispozici na stránkách Ústavu pro informace ve vzdělávání www.uiv.cz.

Další konkrétní příklady a témata pro výuku jsou na www.rvp.cz.

3.9 Dějepis

Výuka dějin především druhé poloviny 20. století není učiteli některých škol naplňována v celém rozsahu, přestože souhrnně dochází ke zlepšení situace. Tuto skutečnost není možné řešit pouze legislativními a restriktivními opatřeními. (Jedná se v tomto případě o porušení § 3 školského zákona. Za řešení situace zjištěné Českou školní inspekcí (dále jen ČŠI) odpovídá ředitel a zřizovatel školy.)

Dějiny druhé poloviny 20. století jsou součástí vzdělávacích programů, a proto jsou povinnou součástí základního vzdělávání. Počet hodin dějepisu na základní škole je podle posledních studií odborníků plně srovnatelný s ostatními státy Evropy. Těžiště dějepisného vzdělávání podle rámcových vzdělávacích programů je ve výuce dějin novověku a soudobých dějin. Doporučujeme k využití dokumenty a projekty uvedené na webových stránkách MŠMT.

Dějepis a výuka moderních dějin je spojena také s průřezovými tématy, zejména Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana a další.

Informace o činnosti MŠMT v těchto oblastech jsou na www.msmt.cz/vzdelavani/spolecenskovedni-oblast.

3.10 Volba povolání

Při výuce podle ŠVP je způsob zařazení problematiky volby povolání určen RVP ZV.

Příprava žáků pro volbu povolání je s platností od 1. září 2002 zařazena jako povinná součást do všech dosavadních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání (vzdělávací oblast výchova k volbě povolání), a to v podobě vybraných obsahových okruhů (témat) vymezených „Metodickým pokynem k zařazení vzdělávací oblasti Výchova k volbě povolání do vzdělávacích programů pro základní vzdělávání“, č.j. 19 485/2001-22. V souvislosti s tím si školy zpracují pro vzdělávací program realizovaný školou konkrétní tematický plán, který stanoví způsob začlenění vymezených obsahových okruhů do odpovídajících vyučovacích předmětů, do dalších vzdělávacích aktivit i do jednotlivých ročníků.

Znění metodického pokynu bylo zveřejněno ve Věstníku MŠMT – sešit 8/2001 i na webových stránkách MŠMT.

3.11 Výuka nepovinného předmětu náboženství

Výuka nepovinného předmětu náboženství se v plném rozsahu řídí ustanovením § 15 školského zákona.

Na vysvědčení se hodnotí jako ostatní nepovinné předměty (v základních a středních školách zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí).

3.12 Tematika ochrany člověka za mimořádných událostí

K problematice tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí byl vydán v roce 2003 pokyn a dodatek k učebním dokumentům. Pokyn je umístěn na webových stránkách MŠMT s odkazem na webové stránky GŘ hasičského záchranného sboru ČR s metodickou příručkou pro učitele základních a středních škol.

Problematiku upravují tyto materiály: „Pokyn MŠMT k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vzdělávacích programů“, č.j. 12 050/2003-22, a „Ochrana člověka za mimořádných událostí - dodatek k učebním dokumentům pro základní školy, střední školy, speciální školy a vyšší odborné školy“, č.j. 13 586/2003-22.

V RVP ZV je tematika ochrany člověka za mimořádných událostí zařazena přímo v obsahu jednotlivých vzdělávacích oborů.

3.13 Kurz pro získání základního vzdělání

Těm občanům, kteří nezískali základní vzdělání v době plnění povinné školní docházky, umožňuje ustanovení § 55 odst. 3 školského zákona doplnit si základní vzdělání v kurzu pro získání základního vzdělání. Podrobnosti o organizaci kurzu a o konání zkoušek na závěr kurzu jsou uvedeny v ustanoveních § 12 a 13 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

4. Informace pro střední vzdělávání (Gesce odbor 23,10)

4.1 Výuka v gymnáziích (Gesce odbor 23)

Výuka v gymnáziích se řídí učebními osnovami č.j. 20 596/99-22 ze dne 5.5.1999, které vstoupily v platnost od 1.9.1999 počínaje prvním ročníkem a učebními plány podle „Změny učebních dokumentů“, č.j. 8 413/2007-23 ze dne 6. dubna 2007 (Věstník MŠMT – sešit 5/2007). Učební osnovy byly zveřejněny ve Věstníku MŠMT – sešit 7/1999; doplnění učebního plánu pro večerní studium studia při zaměstnání č.j. 20 599/99-22 bylo zveřejněno ve Věstníku MŠMT – sešit 1/2000.

Na nižším stupni šestiletých a osmiletých gymnázií se vyučuje podle RVP ZV.

Ve čtyřletých oborech vzdělání gymnázií a gymnázií se sportovní přípravou, pro které byly v průběhu roku 2007 vydány RVP, je možné vyučovat podle ŠVP (počínaje 1. ročníkem).

4.2 Vzdělávání v dvojnárodnostním dvojjazyčném cyklu realizovaném v Gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně (Gesce odbor 23, 10)

Vzdělávací cyklus na gymnáziu v Pirně je šestiletý a probíhá jako dvojjazyčné česko-německé vzdělávání s matematicko-přírodovědným zaměřením. Přijímání jsou žáci po ukončení 6. roku povinné školní docházky na základní škole nebo tomu odpovídajícímu ročníku víceletého gymnázia. Výběrem žáků je pověřeno Gymnázium Děčín.

Společná výuka českých a německých žáků probíhá ve čtyřech až osmi předmětech (podle ročníků), zbytek výuky je organizován ve skupinách podle národností. Učebnice a učební pomůcky pro výuku předmětů vyučovaných v českém jazyce jsou žákům poskytovány MŠMT bezplatně. Ubytování a stravování žáků je hrazeno z prostředků MŠMT a saského partnerského ministerstva. Výuka předmětů vyučovaných v německém jazyce je zajišťována německými pedagogy, výuka češtiny a předmětů vyučovaných v českém jazyce je zabezpečována českými pedagogy.

Vzdělávání je zakončeno maturitní zkouškou po dvanáctém roce školní docházky (podle saského školského systému). Předmět český jazyk a literatura je pro české žáky po celou docházku povinným předmětem a je také povinným předmětem maturitní zkoušky, rovněž tak i cizí jazyk (němčina/angličtina).

Podrobné informace najdete na: www.schillergymnasium-pirna.de, www.gymnaziumdc.cz.

4.3 Vzdělávání na lyceích v Dijonu a v Nimes ve Francii (Gesce odbor 23, 10)

Vzdělávání na lyceích v Dijonu a Nimes je tříleté, je zakončeno francouzskými maturitními zkouškami, jejichž součástí je i zkouška z českého jazyka a literatury. Výuka tohoto předmětu je pravidelně zajišťována českým lektorem. Francouzská strana hradí studentům z ČR po dobu deseti měsíců školního roku stravu, ubytování, nákup většiny učebních pomůcek, pojištění a kapesné. MŠMT hradí cestu autobusem do uvedených měst a zpět vždy na počátku a konci každého školního roku. Je určeno pro žáky 1. ročníku čtyřletého gymnázia, odpovídajícího ročníku osmiletého gymnázia nebo 3. ročníku šestiletého studia ve francouzských sekcích gymnázií.

Podrobné informace najdete na stránkách Akademické informační agentury (www.zahranici-stipendium.cz, odkaz AIA v nabídce pro studenty středních škol).

5. Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (Gesce odbor 22, 60, 61)

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením (dále jen žáků) je zajišťováno formou individuální integrace, skupinové integrace, ve škole samostatně zřízené pro tyto žáky (dále jen speciální škola) nebo kombinací těchto forem. Vzdelávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje za pomoci podpůrných opatření podle vyhlášky MŠMT č. 73/2005 Sb., v platném znění, včetně možnosti využití individuálního vzdělávacího plánu. Dobu platnosti rozhodnutí ředitele školy o povolení vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami podle individuálního vzdělávacího plánu doporučujeme stanovit s ohledem na předpokládaný vývoj žáka a perspektivní potřebu podpůrných speciálně pedagogických opatření nutných pro vzdělávání žáka vzhledem k jeho speciálním vzdělávacím potřebám.

Doporučujeme věnovat pozornost podpoře úspěšnosti vzdělávání žáků primárně prostřednictvím diferencovaného a individualizovaného pedagogického přístupu k žákům, což je základní princip uplatňovaný ve vzdělávání obecně a který nelze zaměňovat za speciální vzdělávání a uplatňování podpůrných opatření podle vyhlášky č. 73/2005 Sb. v platném znění. Toto se zejména týká žáků s vývojovými poruchami učení.

Pozornost je třeba věnovat též nově zaváděným podpůrným službám, především pedagogické asistenci, kterou zajišťuje, ve smyslu školského zákona a zákona o pedagogických pracovnících, asistent pedagoga.

Na webových stránkách MŠMT, Institutu pedagogicko-psychologického poradenství ČR (dále jen IPPP ČR), Výzkumného ústavu pedagogického a Asociace pracovníků speciálně pedagogických center byla zveřejněna **„Základní informace k zajišťování asistenta pedagoga do třídy, v níž je vzděláván žák nebo žáci se zdravotním postižením“**, č.j. **25 099/2007-24-IPPP**. Materiál byl vydán i v tištěné podobě, která je zdarma k získání v IPPP ČR, Novoborská 372, 190 00 Praha 9.

MŠMT každoročně vyhlašuje dotační program Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením v soukromých a církevních školách, který pomáhá zajišťovat zvýšený rozsah podpůrných asistenčních služeb v těchto školách.

Zásadním úkolem, který se týká všech škol, je postupné zavádění ŠVP zpracovaných na základě RVP ZV, s využitím především části „D“, kapitoly č. 8 a č. 9, popisující náležitosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Všechny školy zahájily výuku podle ŠVP zpracovaných podle RVP ZV od září školního roku 2007/2008 v 1. a 6., resp. 7 ročníku. Ve školním roce 2008/2009 bude kurikulární reforma pokračovat ve 2. a 7., resp. 8 ročníku.

Ve Věstníku MŠMT – sešit 10/2007 bylo zveřejněno Sdělení MŠMT č.j. 16 937/2007-24 o pokračování ověřování prvků školních vzdělávacích programů zpracovaných podle RVP ZV – Přílohy LMP ve všech ročnících vytypovaných škol, které současně poskytují v případě zájmu konzultace ostatním školám vzdělávajícím žáky s lehkým mentálním postižením.

Tvorba ŠVP se týká také škol při zdravotnických zařízeních. Pokud je mateřská škola či základní škola při zdravotnickém zařízení školou samostatně zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení, musí mít vydán vlastní ŠVP a realizovat výuku podle tohoto programu v souladu s postupem kurikulární reformy. Uvedené školy při zdravotnických zařízeních, stejně tak školy při dětských diagnostických ústavech a školy při školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, které pečují o děti vyžadující léčebný režim v důsledku jejich neurologického poškození a psychického onemocnění, postupují při tvorbě svých ŠVP podle Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání č.j. 24 653/2006-24, viz Věstník MŠMT – sešit 8/2007.

Pro podpoření výuky připravuje MŠMT v roce 2008 formou dotačního programu vydání následujících učebnic, které školy obdrží na podzim roku 2008:

- Základy angličtiny, 1. díl, učebnice, pracovní sešit a audiokazeta pro 2. stupeň ZŠ praktické – nová řada učebnic podle RVP ZV – Přílohy LMP, vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Cizí jazyk,
- Počítač kamarád, 1. díl, učebnice a pracovní sešit pro 2. stupeň ZŠ praktické – nová řada učebnic podle RVP ZV – Přílohy LMP, vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie.

RVP pro vzdělávání žáků v základní škole speciální (žáků s těžkým a hlubokým mentálním postižením, s více vadami a autismem) bude dokončen v roce 2008. Na základě § 185 školského zákona zahájí základní školy speciální tvorbu ŠVP od 1. září školního roku 2008/2009 a výuku podle něj od 1. září školního roku 2010/2011 v 1. a 6., resp. 7. ročníku. Vzdělávací program pomocné školy č.j. 24 035/1997-22 a Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy č.j. 15 353/2000-24 budou od tohoto data považovány za dobíhající.

Základní školy speciální upozorňujeme na Sdělení MŠMT pro základní školu speciální č.j. 8 225/2006-24 – Prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků. Pokud bude ŠVP koncipován pro deset ročníků, musí nejpozději ve školním roce 2009/2010 každá jednotlivá škola požádat ministerstvo o souhlas s prodloužením základního vzdělávání na deset ročníků.

Základní školy, které vzdělávají žáky s těžkým a hlubokým mentálním postižením v samostatně zřízených třídách poskytujících základy vzdělání, rozšíří svůj ŠVP o příslušnou část, vycházející z RVP pro vzdělávání žáků v základní škole speciální. Ve své činnosti postupují podle výše uváděných doporučení.

6. Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných a mimořádně nadaných (Gesce odbor 22. IPPP ČR)

Způsob podpory nadání a mimořádného nadání u žáků je obsahem § 17 a § 18 školského zákona. Podrobnosti o zajišťování vzdělávacích potřeb mimořádně nadaných žáků, o průběhu a ukončování jejich vzdělávání, náležitosti individuálního vzdělávacího plánu a podmínky pro přeřazování mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku stanoví vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, § 12, § 13 a § 14.

K vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce přispívá systém poradenských služeb. Konkrétní poradenské úkoly škol a školských poradenských zařízení ve vztahu k těmto žákům jsou vymezeny školským zákonem a podrobně rozpracovány ve vyhlášce č. 73/2005 Sb. a ve vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Právní předpisy ke vzdělávání a poradenské péči o mimořádně nadané žáky doplňuje Informace ke vzdělávání dětí žáků a studentů mimořádně nadaných, která byla zveřejněna ve Věstníku MŠMT – sešit 12/2006.

Školy, které potřebují metodickou a konzultační pomoc v oblasti identifikace mimořádného nadání a specifik vzdělávání mimořádně nadaných žáků, se mohou obracet na metodiky péče o nadané (seznam odborníků s jejich kontakty je zveřejněn na www.ippp.cz). IPPP ČR rovněž připravil a realizuje systém vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení, kteří se věnují vzdělávací a další péči o mimořádně

nadané děti, žáky a studenty a vydává k problematice práce s mimořádně nadanými odborné a metodické publikace.

7. Informace o učebnicích a učebních textech používaných ve školách (Gesce odbor 20)

Používání učebnic, učebních textů a školních potřeb se řídí podle § 27 školského zákona. O použití učebnic a učebních textů rozhoduje ředitel školy. Bezplatně jsou poskytovány učebnice se schvalovací doložkou žákům základních škol a dětem zařazených do přípravných tříd. Pokud škola nemůže z finančních důvodů zapůjčit všem žákům pracovní sešity, může používat učebnici bez pracovních sešitů.

Platný seznam učebnic a učebních textů, kterým byla udělena schvalovací doložka MŠMT, je obsažen ve Věstníku MŠMT – sešit 4/2008 a 11/2008 a na webových stránkách MŠMT.

8. Informace o přijímání uchazečů ke studiu na vysoké školy pro akademický rok 2009/2010 (Gesce odbor 30)

Pro přijímání ke studiu na vysokých školách platí § 48 až § 50 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů. Zákon o vysokých školách ukládá vysokým školám a fakultám zveřejnit na úřední desce vysoké školy nebo fakulty informace o přijímacím řízení v dostatečném časovém předstihu (nejméně čtyřměsíčním), jako např. lhůty pro podání přihlášky, podmínky přijetí, termín a způsob ověřování splnění těchto podmínek, pokud je součástí ověřování požadavek přijímací zkoušky, také formu a rámcový obsah zkoušky a kritéria pro její vyhodnocení i nejvyšší počet studentů přijímaných ke studiu v příslušném studijním oboru. Jen v případě nově akreditovaných studijních programů se oznámení lhůty podání přihlášek ke studiu těchto programů zkracuje na jeden měsíc. Informace o přijímacím řízení a studiu jsou taktéž umístěny na webových stránkách jednotlivých vysokých škol, jejich seznam je umístěn na (www.msmt.cz/vzdelavani/prehled-vysokych-skol).

Všechny informace o přijímacím řízení platné pro akademický rok 2008/2009 na všech vysokých školách je možné nalézt na webových stránkách Centra pro studium vysokého školství, v.v.i. (www.csvs.cz/databaze). Informace o přijímacím řízení platné pro následující akademický rok 2009/2010 budou umístěny na této stránce koncem ledna 2009. Základní informace rovněž otisknou Učitelství noviny v listopadu 2008 (a případné opravy počátkem následujícího roku – v únoru až březnu 2009).

Další informace o možnostech studia v terciární sféře vzdělávání (tj. na vysokých školách i na vyšších odborných školách) pro akademický rok 2009/2010 bude možno získat na „Evropském veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus“, který se uskuteční ve dnech 21. až 24. října 2008 na Brněnském výstavišti. Informace jsou k dispozici na www.gaudeamus.cz.

9. Informace o předškolním vzdělávání a povinné školní docházce cizinců v ČR (Gesce odbor 22)

9.1 Povinná školní docházka cizinců

Právní řád ČR zaručuje bez ohledu na státní občanství všem osobám, které podléhají povinné školní docházce, stejná práva na vzdělání jako občanům ČR.

Dne 1.1.2008 vstoupila v platnost novela školského zákona, která zajišťuje rovný přístup žákům plnicím povinnou školní docházkou v základních školách, nižších stupních gymnázií a odpovídajících ročníků konzervatoře jak k základnímu vzdělávání, tak ke školnímu stravování a školským službám (tedy např. školní družině). Tento rovný přístup je zaručen všem dětem bez ohledu na to, z jaké země pocházejí, a to i v případech, kdy není prokázána legalita pobytu dětí na našem území. Finanční prostředky jsou přidělovány školám na všechny žáky, včetně cizinců. Základní školy při přijímání dětí cizinců již nemají právo posuzovat oprávněnost jejich pobytu na území naší republiky.

9.2 Předškolní vzdělávání cizinců

Osoby se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie a jejich rodinní příslušníci mají přístup k předškolnímu vzdělávání za stejných podmínek jako státní občané ČR.

Cizinci, kteří nejsou občany EU nebo jejich rodinnými příslušníky, mají k předškolnímu vzdělávání zajištěn přístup za stejných podmínek jako státní občané ČR za podmínky, že na našem území mají oprávnění k pobytu nad 90 dnů, popřípadě zvláštní právní postavení cizince dle výčtu v § 20 odst. 2 písm. d) školského zákona. To znamená, že např. výše úplaty za vzdělávání a školské služby musí být stanovena ve stejné výši jako pro občany ČR, při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se jim také týká přednostní právo na přijetí dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a další.

10. Poradenství ve školách a školských poradenských zařízeních (Gesce IPPP ČR)

Poskytování poradenských služeb je uloženo školským zákonem a specifikováno vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Podle těchto předpisů zajišťují poskytování poradenských služeb školy, pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. V základních, středních a vyšších odborných školách mohou poradenské služby poskytovat i školní psychologové a/nebo školní speciální pedagogové.

Koncepce poskytování poradenských služeb ve škole byla zveřejněna ve Věstníku MŠMT – sešit 7/2005. Poskytování školních poradenských služeb bylo podpořeno systémovým projektem ESF VIP-Kariéra realizovaným od srpna 2005 do srpna 2008. V rámci projektu začali na více než stovce základních a středních škol (včetně škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami) v celé ČR působit školní psychologové a/nebo školní speciální pedagogové. Na těchto školách byla vybudována tzv. školní poradenská pracoviště tvořená školním psychologem / školním speciálním pedagogem, výchovným poradcem, školním metodikem prevence a jejich konzultačním týmem složeným z vybraných pedagogů školy (zejm. třídních učitelů, učitelů výchovy k volbě povolání, resp. úvodu do světa práce, učitelů-metodiků a asistentů pedagoga). Vytvořen byl také systém metodické podpory práce školních poradenských pracovišť.

Standardní činnosti pedagogicko-psychologických poraden, standardní činnosti speciálně pedagogických center a standardní poradenské činnosti školy jsou vymezeny v přílohách k vyhlášce č. 72/2005 Sb. Jedná se o činnosti, které jsou pro podporu vzdělávání dětí, žáků a studentů nezbytné a jsou proto vykonávány všemi školskými poradenskými zařízeními příslušného typu a pedagogickými pracovníky poskytujícími poradenské služby ve všech školách. Služba, která vyžaduje výkon jedné nebo více standardních činností, je na žádost dětí, žáků, studentů, jejich zákonných zástupců, škol a školských zařízení poskytována

bezplatně; za úplatu může být tato služba poskytnuta ve školském poradenském zařízení pouze v případě, že o ni požádá jiný subjekt (např. soud).

Při poskytování poradenských služeb je kladen důraz na ochranu práv jejich uživatelů (zejm. informovaný souhlas jako podmínka poskytnutí služby) a na ochranu osobních údajů. Poskytovatelé poradenských služeb jsou povinni postupovat v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to zejména při předávání informací o dětech, žácích a jejich zákonných zástupcích, kterým jsou poskytovány poradenské služby školy nebo školského poradenského zařízení, třetím osobám a při zpracovávání důvěrných a citlivých údajů o těchto uživatelích poradenských služeb.

11. Výchova ke zdraví (Gesce odbor 22)

Cílem výchovně vzdělávacího působení je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku a schopnostem. Dovednosti a kvality pozitivního zdravého životního stylu musí být nedílnou součástí procesu výchovy a vzdělávání. Zdraví je nutné zařadit jako nadpředmětové téma, což nevylučuje zařazení samostatného předmětu.

Koncepce rozvoje školy, která je založena na programu podpory zdraví, podporuje aktivní spolupráci mezi dětmi, učiteli a rodiči a vede k vytváření pozitivního sociálního klimatu školy. Vytváří vhodné podmínky pro veškerou výuku a učení, vede děti ke zdravému způsobu života i k odpovědnosti za své zdraví. Školy zařazené do sítě projektu Světové zdravotnické organizace **Škola podporující zdraví (ŠPZ)** v ČR mají vypracovanou dlouhodobou koncepci rozvoje své školy. Jejím cílem je vytvořit školu, která respektuje a podporuje zdraví všech lidí ve škole (dětí, učitelů, rodičů), podporuje zdraví lidí ve všech jeho složkách (tělesné, duševní, sociální a duchovní) a v rovnováze s prostředím přírodním a společenským. Přitom vytvářejí optimální podmínky pro prevenci sociálně patologických jevů a stávají se bezpečným místem pro efektivní vzdělávání. Další informace a zajímavosti jsou uvedeny na www.szu.cz/czsp/projekty/index4.htm.

MŠMT doporučuje **projekt Zdravé zuby**, komplexní výukový program péče o zubní zdraví, k realizaci ve všech vzdělávacích programech 1. stupně základního vzdělávání. Více informací na www.zdravezuby.cz.

V rámci vzdělávacích programů škol a při realizaci ŠVP je třeba věnovat trvalou pozornost tématům **dopravní výchovy** a úkolům, které vyplývají z Národní strategie bezpečnosti silničního provozu (schválené usnesením vlády č. 394 dne 28. dubna 2004 a následných usnesení), především rozvíjení a podpoře nových forem dopravní výchovy na všech stupních škol a klást důraz též na výuku první pomoci. Trvalou pozornost je třeba také věnovat vzdělávání učitelů v této oblasti.

Od roku 2007 je Světovou zdravotnickou organizací (WHO) a Organizací spojených národů každoročně vyhlašován 23.–29. dubna Globální týden bezpečnosti na silnicích.

12. Opatření k prevenci násilí a šikanování mezi žáky (Gesce odbor 22, 61)

Šikanování je nebezpečný sociálně patologický jev, při němž je zejména omezována osobní svoboda, svoboda rozhodování, je ponižována lidská důstojnost a čest, mnohdy je obětí ubližováno na zdraví či na majetku. Na potřebu komplexního řešení šikany reagovalo MŠMT zpracováním metodického pokynu k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 28 275/2000-22, který dává školám a jejím pracovníkům návod, jak šikaně předcházet a jak ji řešit (metodický pokyn je zveřejněn na

webových stránkách MŠMT). Pokyn však pokrývá pouze školní oblast, neřeší a z povahy věci ani nemůže řešit všechny právní následky šikanování. Ostatní nástroje je nutno hledat v právních předpisech trestního, občanského či správního práva.

K primární prevenci šikanování patří práce se sociálním klimatem či atmosférou tříd a škol. Základem je monitoring a screening vztahů ve třídních kolektivech a práce s jeho výsledky. Cílem je vytváření dobré školní atmosféry a rozvíjení pozitivních vztahů mezi dětmi ve škole.

V poslední době se objevil při šikanování nový aspekt, a to nahrávání šikany na mobilní telefony. Je proto nutné i tento problém zařadit do stávajících programů proti šikanování.

Všechny základní školy, speciální školy a střední školy mohou využít pro svou práci publikaci M. Koláře: Bolest šikanování (Portál 2001), kterou obdržely ve školním roce 2001/2002. Dále doporučujeme publikace, které obdrželi okresní metodici preventivních aktivit na vzdělávacím cyklu IPPP ČR - J. Mareš: "Sociální klima školní třídy" (IPPP ČR 1998) a sborníky IPPP ČR: „Prevence a řešení násilného chování a šikanování“, „Prevence šikanování na školách“ (IPPP ČR 1999), „Čelíme šikanování“ (IPPP ČR 1998 – J. Parry, G. Carrington).

V prosinci 2003 byl ukončen dvouletý projekt MŠMT „Specifický program proti šikanování a násilí ve školách a školských zařízeních“. Výzkumná studie se zabývala ověřováním původního českého speciálního programu proti šikanování. Cestou k zastavení šikanování je například zde popisované propojení ŠVP, který rozvíjí příznivé sociální klima, se speciálním programem proti šikaně. Až tato kombinace obecného a speciálního přinesla zásadní změnu. Program je možné realizovat na každé základní a střední škole, informace jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT.

Současně se informujte na další vzdělávání učitelů, např. na příslušném krajském pracovišti Národního institutu pro další vzdělávání.

13. Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2005–2008 (Gesce odbor 60)

Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti MŠMT na období let 2005–2008 je zpracována v návaznosti na Národní strategii protidrogové politiky 2005–2009, Strategii prevence kriminality na léta 2004–2007 a je v souladu se Strategii prevence kriminality na léta 2008 až 2011. Plné znění Strategie prevence je zveřejněno na www.msmt.cz/vzdelavani/strategie-prevence-socialne-patologickych-jevu-u-deti-a-mladeze.

Minimální preventivní programy ve školách a školských zařízeních

Konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností představuje podle „Metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních“ č.j. 20 006/2007-51 Minimální preventivní program (dále jen MPP). Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu náleží v souladu s vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ke standardním činnostem školního metodika prevence.

V rámci MPP je kladen důraz na proměnu školy, komunikaci, kooperaci a zdravý životní styl. MPP mají přinášet strukturované podněty pro potřeby prevence sociálně patologických jevů. MPP je určen pro žáky a pedagogické pracovníky školy a ve svém

důsledku má vést k pozitivní změně klimatu školy s minimem kázeňských problémů žáků ve škole i mimo školu. Základním předpokladem k maximální účinnosti je aktivní zapojení všech žáků třídy. Rodiče žáků jsou aktivními účastníky procesu realizace MPP a jsou s průběhem a výsledky programu seznamováni.

MPP je zpracováván na jeden školní rok, pravidelně jednou ročně vyhodnocován, podléhá kontrole ČŠI a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace je součástí výroční zprávy o činnosti školy. Pro zpracování MPP lze využít dokumenty MŠMT zveřejněné na www.msmt.cz/vzdelavani/prevence-ptj.

Školní metodik prevence (dále ŠMP)

Standardní činnosti ŠMP upravuje vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních ve své kapitole II přílohy 3. V souladu s § 7 odst. 1 vyhlášky č. 72/2005 Sb. a výše uvedeným metodickým pokynem č.j. 20 006/2007-51 pověří ředitel školy nebo školského zařízení vhodného pracovníka funkcí ŠMP. Při ohodnocení jeho činnosti využívá možnosti poskytnout osobní příplatek podle § 131 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce a vytváří pro ni ve škole nebo školském zařízení odpovídající podmínky. Podle § 133 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů přísluší pedagogickému pracovníkovi, který vedle přímé pedagogické činnosti vykonává také specializované činnosti, k jejichž výkonu jsou nezbytné další kvalifikační předpoklady, příplatek ve výši 1000–2000 Kč. S přihlédnutím k náročnosti a odborným znalostem ŠMP není vhodné slučovat jeho funkci s funkcí výchovného poradce. Podle části II odst. 4 přílohy 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, koordinuje ŠMP vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Záškoláctví – Školy, rodiče, žáci a studenti postupují při omlouvání nepřítomnosti ve vyučování podle § 22, § 50 a § 67 zákona č. 651/2004 Sb. Škola by měla být informována o nepřítomnosti žáka ve vyučování již 1. den; nejpozději třetí kalendářní den. Po návratu dítěte nebo žáka musí zákonní zástupci nebo zletilý žák nejpozději třetí kalendářní den doložit důvody nepřítomnosti s přesným vymezením její délky. Pozdější omluvy jsou v rozporu se zákonem a tedy nepřijatelné.

Školy jsou v souladu s § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, povinny oznamovat orgánu sociálně-právní ochrany dětí skutečnosti nasvědčující tomu, že se v konkrétních případech jedná o děti, na něž se sociálně-právní ochrana zaměřuje (o děti, které zanedbávají školní docházku; o děti, jejichž rodiče neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti). Z výše uvedeného důvodu budou školy postupovat podle čl. II odst. 6, 8, 9, 10 a 11 „Metodického pokynu k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví“ č.j. 10 194/2002-14.

Kouření – Ochranu dětí a mládeže před kuřáctvím lze zajistit cílenými programy ve školním vzdělávání, využívajícími moderní přístupy, jakými jsou předávání informací, tvorba správných postojů, rozpoznávání rizikových situací, hledání alternativ, trénink dovedností a odmítání nabídky tabákových výrobků, nácvik rozhodování. Soustavně je třeba se podílet na tvorbě společenské nepřijatelnosti kouření a vytváření nekuřáckého prostředí ve všech oblastech života mládeže. Podobně je nutné zaměřit se na škodlivé účinky pasivního kouření a jeho nepříznivý vliv na zdraví nekuřáků a přispět tak k ovlivňování veřejnosti.

Alkohol – Je důležité, aby se škola prevenci problémů způsobených alkoholem a jinými látkami soustavně věnovala. Účinné jsou interaktivní preventivní programy (žáci jsou při nich aktivní, nejedná se tedy o hromadné přednášky), při kvalitních programech se nacvičují podstatné dovednosti, např. jak odmítat alkohol a drogy, jak trávit volný čas, jak se uvolnit, jak se zdravě vyrovnat s úzkostí, strachem či smutkem apod.

Významnou roli hraje spolupráce školy s rodinou. Při vzájemné spolupráci mohou rodiče lépe ovlivnit, s kým se dítě stýká, i volbu vhodné mimoškolní činnosti. U dospívající mládeže je třeba upozornit na nebezpečí kombinace alkoholu a jiných psychoaktivních látek (užití více různých návykových látek) a souvislost mezi užíváním alkoholu, tabáku a nelegálních drog.

14. Podpora romských žáků středních škol na rok 2008 (Gesce odbor 61)

MŠMT vyhlašuje dotační program „Podpora romských žáků středních škol na rok 2008“, a to ve dvou kolech: 1. kolo na období leden – červen, 2. kolo na období září – prosinec. Finanční prostředky jsou určeny na podporu žáků, jež jsou občany ČR a jejichž rodinám způsobují náklady spojené se středním nebo vyšším odborným vzděláváním značné potíže. Jsou jim poskytovány prostřednictvím právnických osob, popřípadě organizačních složek státu vykonávajících činnost školy.

Bližší informace jsou zveřejněny na www.msmt.cz v kapitole Mládež.

15. Programy státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2007 až 2010 (Gesce odbor 51)

MŠMT vyhlásilo v roce 2006 „Programy státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2007 až 2010“. Dotační programy jsou určeny pouze pro nestátní neziskové organizace (dále jen NNO), které mají ve svých stanovách či zřizovacích listinách zakotvenu práci s dětmi a mládeží a patří k některému z níže uvedených typů:

1. organizace vznikla podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů – občanská sdružení,
2. organizace vznikla podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů – obecně prospěšné společnosti,
3. organizace vznikla podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích, náboženském vyznání a náboženských společnostech.

Jejich vyhlášením MŠMT podporuje rozvoj nestátního neziskového sektoru v oblasti práce s dětmi a mládeží mimo školu a rodinu. Dalším cílem programů je především podpora:

- vytváření nabídky volnočasových a dalších vybraných aktivit v rámci jednotlivých NNO,
- vytváření nabídky volnočasových a vybraných cílených aktivit NNO určených pro neorganizované děti a mládež,
- významných mezinárodních a celostátních (příp. nadregionálních) akcí určených dětem a mládeží,
- výchovy a vzdělávání dobrovolných pracovníků s dětmi a mládeží,
- rozvoje dobrovolnictví a dobrovolné práce s dětmi a mládeží,

- výchovy dětí a mládeže v dalších vybraných oblastech, zejména k participaci, ke vzájemné toleranci a pochopení,
- rozvoje mobility, mezinárodní spolupráce dětí a mládeže a výchovy k Evropanství,
- vytváření podmínek, možností a rozvoj v poskytování všestranných informací pro potřeby dětí a mládeže,
- podpora vydávání víceúčelových tiskovin pro potřeby NNO,
- rozvoje materiálně technické základny NNO.

Informace a kontakt: www.msmt.cz/mladez a dále dotace/granty, dokumenty pí Hampejsová, tel. 257193115, mail: eva.hampejsova@msmt.cz

16. Ochrana duševního vlastnictví (Gesce odbor 22, ČŠI)

Kopírování počítačových programů a hudebních nahrávek a také kopírování nelegálně vyrobených DVD či CD jsou oblasti, na které se především soustřeďuje zájem mládeže. Většina mladých lidí si neuvědomuje, že riskuje trestní stíhání a povinnost k náhradě škody. MŠMT také toto aktuální téma zařadilo do RVP a učitelé mají k dispozici manuál pro výuku ve škole.

MŠMT vydalo pro učitele informační materiál k výuce o ochraně duševního vlastnictví a autorských práv na základních a středních školách. Kromě nezbytných informací poskytuje také celou řadu praktických příkladů porušování autorských práv z oblasti filmové, hudební i z oblasti počítačových programů. Materiál v neposlední řadě řeší vztahy mezi vydavatelem a autorem a zabývá se rovněž ochranou autorů bakalářských a diplomových prací. Materiál pod názvem **Ochrana autorských práv** je zveřejněn na webových stránkách MŠMT.

17. Etická výuka (Gesce odbor 22, 23)

MŠMT doporučuje ředitelům základních a středních škol věnovat pozornost etické výchově a zařazovat etickou výchovu jako významnou součást výchovy a vzdělávání žáků do výuky. Vychází se z obsahu současných platných učebních dokumentů pro základní a střední vzdělávání a z vydaných RVP.

18. Environmentální výchova (Gesce odbor 22)

Výchova k udržitelnému rozvoji, environmentální výchova je jednou z priorit vzdělávací politiky MŠMT. Školní rok 2008/2009 je pokračováním programu OSN „Desetiletí pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji“. Významným dokumentem, který byl schválen vládou ČR koncem roku 2004, je Strategie udržitelného rozvoje České republiky. Environmentální výchova se od školního roku 2007/2008 stala povinnou součástí vzdělávacích programů škol a součástí jejich režimu. Doporučujeme všem školám

využívat „Metodického pokynu MŠMT k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě ve školách a školských zařízeních“ č.j. 32 338/2000-22, ustavit na škole funkci školního koordinátora EVVO a přihlásit pedagogické pracovníky na školení zaměřené k EVVO, zvláště pak přihlásit školního koordinátora EVVO na Specializační kurs pro školní koordinátory EVVO. Všem školám MŠMT doporučuje využívat nabízené projekty neziskových organizací a společností orientované na pomoc školám v environmentální výchově a udržitelném rozvoji.

19. Multikulturní výchova a národnostní školství (Gesce odbor 22)

19.1 Multikulturní výchova

Školám doporučujeme zařazovat do ŠVP (aktuálně do výuky dle vlastních lokálních potřeb a možností) v dostatečné míře průřezové téma Multikulturní výchova.

Komplexní informace o holocaustu Rómů a Židů lze získat na odborných seminářích „Jak učit o holocaustu“ a v rámci dokumentárního projektu pro žáky „Zmizelí sousedé“ (organizují Vzdělávací oddělení Památníku Terezín a Vzdělávací a kulturní centrum Židovského muzea v Praze).

Upozorňujeme na publikace tzv. popíračů holocaustu. Stanovisko předsedy Sdružení historiků ČR a předsedy české sekce Česko-německé komise pro učebnice dějepisu k brožuře R.Seidla „Osvětím. Fakta versus fikce. Nové a utajované poznatky o holocaustu.“ je zveřejněno na webových stránkách MŠMT.

Ve výuce je potřebné akcentovat téma českoněmeckých vztahů (včetně objektivních informací o odsunu sudetských Němců), poznávat kulturu, jazyk a každodenní život dalších národností a etnik žijících v ČR. Žáci by měli být informováni o současných extremistických skupinách mládeže (antisemitismus, islamofobie, neonacismus, pravicový a levicový extremismus).

Ve výchově žáků by měla být v dostatečné míře akcentována prevence směřující k jejich tolerantní a bezkonfliktní komunikaci.

Pokud se ve větší míře objeví v určité lokalitě nárůst xenofobie, extremismu a rasismu, budou pedagogové dostatečně a aktuálně informováni pověřenými odbornými lektory jak o problematických skupinách, tak i o specifitě kultury – menšiny či etnika, vůči které vznikla v lokalitě xenofobie.

19.2 Národnostní školství

Školský zákon stanoví v § 14 vzdělávání příslušníků národnostních menšin a to v součinnosti s §117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění zákona č. 273/2001 Sb.

Dle konkrétních požadavků a potřeb národnostní skupiny či etnika doporučuje MŠMT věnovat požadavkům a potřebám národnostních menšin a etnik náležitou pozornost a v souladu s platnými zákony vytvářet pro vzdělávání příslušníků národností, minorit a etnik odpovídající podmínky.

MŠMT každoročně vyhláší (zveřejněno na webových stránkách MŠMT) „Program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy“ a „Program podpory integrace Romů“ V rámci těchto programů mohou školy požádat o finanční podporu na vzdělávací aktivity, které korespondují s vyhlášenými tematickými okruhy.

20. Informace k organizaci tělesné výchovy a sportovních aktivit škol (Gesce odbor 50)

Při dostatečném množství žáků zařazených do III. zdravotní skupiny doporučujeme zřídit oddělení zdravotní tělesné výchovy. V případě, že to není reálné, nevyřazovat tyto žáky z hodin povinné tělesné výchovy, ale umožnit jim cvičení s úlevami podle druhu oslabení.

Výuka plavání se organizuje v základních školách v rámci povinné tělesné výchovy v souladu s §2 odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ve znění pozdějších předpisů.

Účast snowboardistů na lyžařských kurzech základních a středních škol je povolena pouze pod vedením instruktora s kvalifikací získanou v resortu školství, v Asociaci českého snowboardu, nebo v zařízení s příslušnou akreditací udělenou MŠMT.

Bezpečnost v rámci sportovních aktivit na školách je obsahem „Metodického pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních MŠMT“ č.j. 37 014/2005-25 zveřejněného ve Věstníku MŠMT – sešit 2/2006.

K zabezpečení provozu a údržby ve sportovních zařízeních, dětských hřištích a tělocvičnách vydalo MŠMT metodickou informaci č.j. 24 119/2007-50 zveřejněnou ve Věstníku MŠMT – sešit 1/2008 a na www.msmt.cz/sport/metodicka-informace. Jejím cílem je doporučit provozovatelům a statutárním zástupcům všech sportovních zařízení, hřišť a tělocvičen způsob bezpečného provozování sportovních a herních aktivit včetně podmínek údržby a zajištění bezpečnosti kontrolními mechanizmy.

Žádáme ředitele základních škol a jejich zřizovatele o podporu sportovního projektu Mc Donalds Cup. Bližší informace jsou k dispozici na všech školách a dále je mohou poskytnout okresní rady a sekretáři krajských rad AŠSK ČR, trenéři mládeže ČMFS. Podrobné informace jsou na www.mcdonaldscup.cz.

Pro 1. stupeň ZŠ doporučujeme celostátní soutěž ve vybíjené Preventan Cup. Bližší informace jsou na www.preventancup.cz.

Informace o AŠSK ČR a jejich programu poskytnou okresní a krajské rady AŠSK ČR, nebo přímo sekretariát, José Martího 31, 162 52 Praha 6, tel. 220172144 E-mail assk@ftvs.cuni.cz. Informace organizačního charakteru a přehledu soutěží jsou obsahem brožury "Veřejně prospěšné programy AŠSK ČR ve školním roce 2008–2009", které budou k dispozici na školách, školských odborech KÚ a na okresních a krajských radách AŠSK ČR v září tohoto roku.

Učitelům tělesné výchovy doporučujeme účast na pracovním setkání pedagogů Tělopraha v Praze ve dnech 27.8. až 30.8.2008. Bližší informace poskytne Mgr. Tomáš Veselý na adrese vesely@assk.cz.

Doporučujeme ředitelům škol, aby společně s místními tělovýchovnými organizacemi pořádali Olympiády dětí a mládeže na školách i v novém školním roce. Bližší informace jsou uvedeny v manuálu Českého olympijského výboru www.olympic.cz.

Ředitelé škol, kteří potřebují rady a informace ve věci nákupu, oprav a kontrol tělovýchovného náradí a náčiní, se mohou obrátit na SOTKVO (Svaz odborných technických kontrolorů, výrobců, pracovníků montáží a opravářů zařízení hřišť, tělocvičen a posiloven).

Kontakt: Keteňská 18, 193 00 Praha 9, tel.: 732328298, 603 520 407, e-mail: SOTKVO@volny.cz.

21. Bezpečnost a ochrana zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (Gesce I/I/3)

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů upravuje „Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT“ č.j. 37 014/2005-25, který je zveřejněn ve Věstníku MŠMT – sešit 2/2006 a zpřístupněn na webových stránkách MŠMT.

Ke snížení počtu a závažnosti úrazů má přispět i usnesení vlády č. 926 ze dne 22. srpna 2007 o **Národním akčním plánu prevence dětských úrazů na léta 2007 až 2017**. Každoročně se opakuje celostátní kampaň **Národní dny bez úrazů**, jejímž cílem je upozornit na vzrůstající počet úrazů a medializovat nutnost prevence a příklady dobré praxe.

Dalšími předpisy pro zajištění bezpečnosti zdraví dětí, žáků a studentů jsou např. školský zákon, vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů; vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších úprav; vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři; vyhláška 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých; atp., včetně materiálů k BOZP (například webové stránky českého Focal Pointu pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci).

Prevence úrazů dále souvisí se zdravým životním stylem, první pomocí, dopravní výchovou, ochranou člověka za mimořádných událostí i sociálně patologickými jevy.

22. Podávání žádostí o zápis do školského rejstříku, provádění změn v údajích a výmaz škol a školských zařízení (Gesce odbor 21)

Postupy podávání žádostí a jejich vyřizování upravuje školský zákon v ustanovení části třinácté (§ 141 až § 159) a dále v některých ustanoveních části osmnácté o společných, přechodných, zrušovacích a závěrečných ustanoveních.

Vzhledem k tomu, že podle ustanovení § 183 odst. 1 školského zákona se vztahuje na rozhodování v uvedených věcech zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb, doporučujeme postupovat důsledně podle jmenovaných právních norem.

S přihlédnutím k probíhající kurikulární reformě s postupným zaváděním RVP se doporučuje i v průběhu roku 2008 sledovat všechny informační zdroje (zejména www.msmt.cz), kde budou postupně zveřejňovány informace a návody týkající se této problematiky.

23. Informace o resortních statistických zjišťováních v roce 2008 (Gesce ÚIV)

Informace o výkazech, jejichž sběr probíhá podle § 28, odst. 5 školského zákona byly zveřejněny ve Věstníku MŠMT – sešit 4/2008, kde byly také v souladu s vyhláškou č. 364/2005 Sb., o vedení dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky, ve znění pozdějších předpisů, zveřejněny vzory formulářů výkazů.

Školy a školská zařízení předávají data statistických výkazů v elektronické podobě na server podle pokynů MŠMT a ÚIV, výjimečně lze předat data na předepsaném formuláři příslušnému zpracovatelskému místu ve zkráceném termínu. Bližší informace a aktuální zprávy ke statistickým zjišťováních lze získat na www.uiv.cz odkaz Sběr dat nebo

<http://delta.uiv.cz>. Zde jsou rovněž zveřejněny vzory formulářů jednotlivých výkazů, pokyny a vysvětlivky k jejich vyplňování a termíny pro odevzdání výkazů.

Program statistických zjišťování na rok 2008 byl stanoven vyhláškou Českého statistického úřadu č. 279/2007 Sb., a publikován ve Sbírce zákonů, částka 90/2007. Podle tohoto programu statistických zjišťování proběhne sběr následujícího výkazu:

<i>Značka</i>	<i>Název zjišťování</i>	<i>Lhůta k poskytnutí údajů zpravodajskou jednotkou po Internetu</i>
Škol (MŠMT) P 1-04	Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství	do 15 kalendářních dnů po uplynutí sledovaného období

Ve školním roce 2008/2009 bude pokračovat zavádění zpracování individuálních údajů ze školních matrik. Předávání dat je upraveno již citovanou vyhláškou č. 364/2005 Sb. Vyšší odborné školy budou odesílat správnímu úřadu místo bývalého statistického výkazu S 10-01 potvrzený výtisk výkazu M 10, vygenerovaného z dat školní matriky předaných školou na stanovený centrální server. Bližší informace a aktuální zprávy k zavádění sběru dat ze školních matrik lze získat na www.uiv.cz odkaz Školní matrika.

24. Odkaz na Seznam platných předpisů v resortu školství, mládeže a tělovýchovy (Gesce odbor 14)

Seznam platných předpisů v resortu školství, mládeže a tělovýchovy podle stavu k 30. listopadu 2007 je obsažen ve Věstníku MŠMT – sešit 1/2008 a zároveň na (www.msmt.cz/dokumenty).

25. Vzdělávací programy pořádané IPPP ČR (Gesce IPPP ČR)

Vzdělávací programy pořádané IPPP ČR, školským poradenským zařízením a zařízením pro DVPP jsou určeny pro poradenské pracovníky škol a školských poradenských zařízení a pro učitele. Zahrnují jak tematicky zaměřené vzdělávací cykly, tak jednotlivé přednášky, semináře a výcvikové kurzy. Na každé pololetí školního roku je připravována nová nabídka vzdělávacích programů.

Ve školním roce 2008/2009 budou vzdělávací programy zaměřeny do následujících oblastí:

1. *Práce s klientem a se skupinou*
2. *Metody a postupy*
3. *Vzdělávací a poradenská práce s mimořádně nadanými žáky*
4. *Vzdělávací a poradenská práce s dětmi a žáky se vzdělávacími potřebami*
5. *Multikulturní problematika*
6. *Organizace a řízení*
7. *Prevence rizikového chování*
8. *Právní otázky související s poskytováním poradenských služeb*
9. *Pomoc pracovníkům v pomáhajících profesích*
10. *Kurzy pro začínající poradenské pracovníky*

Podrobnější informace o vzdělávací nabídce, termínech, obsahu a lektorech jednotlivých vzdělávacích programů naleznete na www.ippp.cz sekce vzdělávání a ve 2x ročně vydávané samostatné příloze ke čtvrtletníku „Pedagogicko-psychologické poradenství“, Zpravodaj IPPP ČR, ISSN 1214-7230.

26. Vzdělávací programy pořádané NIDV (Gesce NIDV)

Národní institut pro další vzdělávání (NIDV) připravuje a organizuje programy pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) všech typů a stupňů škol v celé ČR. Vzdělávání zajišťuje prostřednictvím třinácti pracovišť v jednotlivých krajských městech. Dvakrát ročně vydává tištěnou Programovou nabídku na následující školní pololetí. Plánované vzdělávací programy jsou aktuálně zveřejňovány v on-line katalogu na www.nidv.cz, kde se zájemci o účast na vybrané akci mohou průběžně přihlašovat.

Programová nabídka bude ve školním roce 2008/2009 rozdělena do vzdělávacích oblastí **Kariérní vzdělávání a management, Předškolní a základní vzdělávání, Střední vzdělávání, Jazykové vzdělávání, Další témata vzdělávání**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou zaměřeny na specifické cílové skupiny pedagogů a zohledňují vzdělávací potřeby učitelů v jednotlivých krajích ČR.

V rámci programové nabídky chce NIDV navázat na již ukončené národní projekty financované z ESF **Koordinátor, Brána jazyků** a **Úspěšný ředitel**. V současném období čeká NIDV na vyhlášení výzev k předložení nových projektů.

Zvláště důležitými vzdělávacími oblastmi je **Jazykové vzdělávání** a **Kariérní vzdělávání a management**.

V rámci oblasti Jazykové vzdělávání realizuje NIDV mimo jiné programy nazvané **Jazyky hrou** a **Klíč k jazykům**, které navazují na dřívější rozvojové programy MŠMT Jazyky hrou a MEJA, a dále program **Brána jazyků otevřená** navazující na národní projekt Brána jazyků. Do oblasti Kariérní vzdělávání a management jsou zařazeny programy **Studium pro ředitele škol a školských zařízení, Studium pedagogiky, Koordinátor ŠVP** a **Studium pro asistenty pedagoga**. Tato kvalifikační studia vycházejí ze zákona o pedagogických pracovnících a navazující vyhlášku č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků.

Důležitou roli hraje také ediční činnost NIDV zaměřená především na přípravu a vydávání výukových a metodických materiálů.

27. Informace o vzdělávacích a školících programech Národního institutu dětí a mládeže MŠMT (Gesce odbor 51)

NIDM MŠMT jako vzdělavatel pedagogických pracovníků školských zařízení pro zájmové vzdělávání, pracovníků veřejné správy v oblasti dětí a mládeže a poskytovatel odborné přípravy pracovníkům s dětmi a mládeží realizuje systém vzdělávání pro pedagogické pracovníky, kteří působí v oblasti zájmového vzdělávání a pro dobrovolné pracovníky s dětmi a mládeží v jejich volném čase (NNO). Jedná se o komplexní přípravu a trvalý rozvoj pedagogických pracovníků s možností reagovat na kariérní řád ve školství.

Adresa: NIDM MŠMT, Sámova 3, 101 00 Praha 10, tel. a fax: +420 271 746 615, www.nidm.cz.

Celý systém má tři základní moduly:

První modul je určen pracovníkům školských zařízení pro zájmové vzdělávání:

- **Uvádění** – program zaměřený na nově nastupující pracovníky, cílem je získání základních informací o obsahu, formách a metodách činnosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání, pedagogické a psychologické aspekty činnosti pedagoga volného času, osvojení si základních praktických dovedností v jednotlivých formách činnosti SVČ, ŠD a ŠK.
- **Průběžné vzdělávání** – plní funkci inovační, rozšiřující a specializační. Jedná se o nabídkovou paletu tvůrčích dílen, kurzů a seminářů, které jsou nabízeny po celý rok. Cílem je trvalý rozvoj pracovníka v odborných oblastech činnosti, poskytování informací o nových formách a metodách práce, získání praktických dovedností při využívání osobnostní a sociální výchovy, prožitkové pedagogiky apod.
- **Funkční studium** – je zaměřeno na přípravu vyššího a středního managementu SVČ (případně ŠD a ŠK). Cílem studia je osvojení si základních manažerských kompetencí a dovedností, základní orientace v oblasti právní a ekonomické, marketingu a vnímání odlišností pedagogiky a psychologie v oblasti zájmového vzdělávání.
- **Studium pedagogiky** – odborné studium je určeno pro všechny pedagogické pracovníky školských zařízení pro zájmové vzdělávání bez potřebného pedagogického vzdělání. Cílem studia je získání základních znalostí v oboru pedagogiky a psychologie, získání základních praktických dovedností při realizaci výchovně vzdělávacího procesu.
- **Příprava lektorů** – je určena pro vybrané zkušené řídicí a odborné pracovníky. Cílem je poskytování důležitých znalostí a dovedností z oblasti vzdělávání dospělých.

Druhý modul – Odborná příprava pracovníků s dětmi a mládeží:

- **Základní vzdělávací program** – cílem je poskytování nezbytných znalostí z oblasti pedagogiky, psychologie dětí a dorostu, legislativy, apod., potřebné pro vedení dětských či mládežnických kolektivů.
- **Nadstavbové specializační oblasti** – úkolem je vybavení pracovníků speciálními kompetencemi a dovednostmi pro jednotlivé odborné oblasti.
- **Odborná příprava hlavních vedoucích dětských táborů**

Třetí modul – Odborná příprava pracovníků v oblasti státní správy a samosprávy:

- Odborná příprava této skupiny předpokládá vzdělávání se zaměřením na oblasti systémů a prostředí práce jednotlivých typů školských zařízení pro zájmové vzdělávání a nestátních neziskových organizací, řídicí kompetence, plánovací, vyhodnocovací a kontrolní systémy. Program je určen pro pracovníky oddělení mládeže a sportu krajských úřadů a pracovníkům pověřených městských úřadů, případně dalším zájemcům z oblasti veřejné správy.

28. Informace o možnostech využití podpory z Evropského sociálního fondu ve vzdělávání v letech 2007–2013 (Gesce odbor 41)

Dne 12. října 2007 schválila EK společně s dalšími dvěma programy **Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)**. Na jeho základě budou moci vzdělávací a výzkumné instituce v ČR čerpat v letech 2007–2013 prostředky z Evropského sociálního fondu (dále jen ESF) v oblasti vzdělávání a školství.

Program byl oficiálně vyhlášen v listopadu 2007. V prosinci 2007 byly vyhlášeny první tři výzvy určené krajským úřadům, které v jejich rámci připraví globální granty svých krajů

a předloží je ke schválení MŠMT; poté budou moci vyhlásit své vlastní výzvy k předkládání grantových projektů.

V roce 2008/2009 budou kromě výzev pro globální granty a grantové projekty v regionech postupně vyhlášovány i výzvy k předkládání projektů individuálních.

OP VK navazuje na aktivity dvou opatření, které MŠMT realizovalo v období 2004–2006 v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, a to Opatření 3.1 Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání a Opatření 3.2 Podpora terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje.

Hlavním cílem programu je rozvoj vzdělanostní společnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů počátečního (včetně terciárního) a dalšího vzdělávání, jejich **propojení do komplexního systému celoživotního učení** a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Níže jsou uvedeny prioritní osy programu a oblasti podpory, na něž se program zaměří:

- **Prioritní osa č. 1 - Počáteční vzdělávání**
 - *Oblasti podpory:*
 - 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání
 - 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

- **Prioritní osa č. 2 - Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj**
 - *Oblasti podpory:*
 - 2 .1 Vyšší odborné vzdělávání
 - 2 .2 Vysokoškolské vzdělávání
 - 2 .3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji
 - 2 .4 Partnerství a sítě

- **Prioritní osa 3 - Další vzdělávání**
 - *Oblasti podpory:*
 - 3.1 Individuální další vzdělávání
 - 3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání

- **Prioritní osa č. 4a: Systémový rámec celoživotního učení (cíl Konvergence)**
Prioritní osa č. 4b: Systémový rámec celoživotního učení (cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)
 - *Oblasti podpory:*
 - 4.1 Systémový rámec počátečního vzdělávání
 - 4.2 Systémový rámec terciárního vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji
 - 4.3 Systémový rámec dalšího vzdělávání

O finanční prostředky v OP VK budou moci žádat např. ústřední orgány státní správy, kraje, města a obce, **školy a školská zařízení**, nestátní neziskové organizace, profesní

organizace zaměstnavatelů a zaměstnanců, vědecké a výzkumné instituce a další organizace působící ve vzdělávání.

Na financování OP VK je celkově určena částka 2 151,4 mil. € (cca 60,240 mld. Kč), přičemž 85 % tvoří zdroje EU (ESF) a 15 % národní zdroje ze státního rozpočtu (z rozpočtu MŠMT).

Aby projekt získal požadovanou podporu, musí splňovat podmínky stanovené v OP VK, jeho prováděcím dokumentu, a rovněž musí odpovídat výběrovým kritériím definovaným ve výzvách.

Podrobné informace týkající se realizace OP VK, jednotlivých výzev i připravovaných akcích je možné nalézt na www.msmt.cz a částečně i na centrálních webových stránkách pro čerpání prostředků z ESF v ČR www.esfcr.cz. Případné dotazy je pak možné zaslat na emailovou adresu opvzdelavani@msmt.cz.

29. Příprava MŠMT na předsednictví v Radě EU (Gesce odbor 12)

V první polovině roku 2009 bude ČR předsedat Radě EU. Prioritní oblasti zájmu každé předsednické země jsou určovány jak vlastními preferencemi, tak i vnějšími faktory. ČR má ambici zanechat během předsednictví „vlastní otisk“, pokud jde o směřování unijních politik, případně přijít s vlastními iniciativami. Tato ambice bude výsledkem vnitrostátní debaty a bude zohledňovat postavení a zájmy ČR v EU, stejně tak jako ostatních členských států. K vnějším faktorům lze počítat zejména očekávaný globální politický a hospodářský kontext, ve kterém bude české předsednictví probíhat, dlouhodobé směřování celé Unie, plány EK, či obsahové preference Francie a Švédska. Tyto faktory budou určovat obsah a rozsah agendy, která se přesune do období českého předsednictví z předchozích období.

Hlavním mottem ČR pro předsednictví se stala „Evropa bez bariér“. V návaznosti na motto „Evropa bez bariér“ si ČR pro své předsednictví v Radě EU stanovila klíčovou oblast zájmu, kterou bude představovat „Evropa konkurenceschopná a otevřená“.

Resort školství se snažil navázat na motto ČR i na prioritní oblast zájmu, tj. konkurenceschopnost. V oblasti vzdělávání se mísí agendy, které bude nutné převzít od předcházejících předsednictví s prioritami vlastními. Zděděných agend se předpokládá pět:

1. Přijetí dlouho projednávaného doporučení k vytvoření Evropského systému transferu kreditů pro odbornou přípravu (ECVET).
2. Přijetí doporučení k zajištění kvality v odborné přípravě a vzdělávání.
3. Projednávání Strategie pro mnohojazyčnost.
4. Projednávání Zelené knihy k inovacím.
5. Možné dokončení projednání návrhu ke změně nařízení zakládající Evropskou nadaci pro odbornou přípravu – ETF.

Vlastní priority jsou pro tuto chvíli definovány tři:

1. Aktualizace strategického rámce Stanovení koncepce ve vzdělávání a odborné přípravě ve vzdělávací politice EU po roce 2010.
2. Rozvoj vysokoškolského vzdělávání.
3. Podpora partnerství mezi sférou vzdělávání a podniky/zaměstnavateli, transferu znalostí a inovací mezi vzdělávacími institucemi a podniky, a v neposlední řadě podpora otevřenosti vzdělávacích institucí vůči všem jednotlivcům a

zaměstnavatelům. Primárně bude pozornost zaměřena na podporu rozvoje spolupráce mezi oblastí vzdělávání, odborné přípravy a výzkumu a vývoje, na straně jedné, a odběratelskou sférou (zaměstnavateli/podniky) a regionem, na straně druhé.

4. Rozvoj vysokoškolského vzdělávání, zejména s ohledem na Boloňský proces.

30. Zapojení České republiky do Lisabonského procesu v oblasti vzdělávání (Gesce odbor 10)

Lisabonským procesem se označuje strategie Evropské unie přijatá v březnu roku 2000 na zasedání Evropské rady v Lisabonu s cílem zajištění a podpory socio-ekonomického růstu, konkurenceschopnosti a prosperity členských zemí EU.

Strategickými záměry členských států Evropské unie v oblasti vzdělávání a odborné přípravy je zkvalitnění a zefektivnění systémů vzdělávání a odborné přípravy, usnadnění přístupu všem občanům k celoživotnímu učení a otevření systémů vzdělávání a odborné přípravy širšímu světu.

V návaznosti na revizi Lisabonské strategie v roce 2004 jsou Evropskou komisí (dále jen EK) definovány a členskými zeměmi schvalovány tzv. „Integrované směry pro růst a zaměstnanost“, které definují jednotlivé strategické cíle a opatření zaměřené na zvýšení konkurenceschopnosti evropských ekonomik. Na základě těchto integrovaných směrů zpracovávají jednotlivé členské státy EU své Národní programy reforem (NPR), ve kterých jednoznačně definují národní cíle a opatření, které se rozhodly realizovat. V roce 2008 dobíhá realizace prvního NPR (pro léta 2005–2008) a současně je zpracováván již druhý NPR pro období 2008–2010. Následně jsou tyto programy postupovány a diskutovány s EK, jejich plnění je každoročně monitorováno a vyhodnocováno.

Národní program reforem je rozdělen do tří částí: makro, mikro a zaměstnanost. Role MŠMT je klíčová především v části mikro, kde je jedním ze základních aspektů podpora výzkumu a vývoje a rozvoje vysokoškolského vzdělávání, a v části zaměstnanost, kde je několik priorit přímo zaměřeno na oblast vzdělávání/celoživotního učení. Pro období 2005–2008 se ve vzdělávání a odborné přípravě ČR zavázala zaměřit na následující priority:

- realizovat kurikulární reformu,
- rozšířit přístup k vyššímu odbornému a vysokoškolskému vzdělávání,
- podporovat spolupráci zaměstnavatelů, zaměstnanců a vzdělávacích a odborně profesních institucí,
- zlepšit propojení systému počátečního a dalšího vzdělávání,
- podporovat prostupnost mezi jednotlivými stupni terciárního vzdělávání,
- podporovat další vzdělávání ve firmách,
- zvýšit informační vzdělanost.

Hlavní důraz pak EK klade na propojení těchto strategických cílů a opatření s prioritami programovacího období využívání pomoci ze strukturálních fondů v období 2007–2013+. Lisabonská strategie je rovněž pravidelným tématem projednávaným na zasedání nejvyšších představitelů států a vlád v rámci jarní Evropské rady. Zde je vždy akcentována role vzdělávání a odborné přípravy pro socioekonomický rozvoj zemí EU, resp. Evropské unie jako celku. Klíčem dalšího rozvoje a posilování konkurenceschopnosti je zásadní podpora rozvoje lidských zdrojů a interakce tří klíčových aspektů: vzdělávání, inovace a výzkumu a vývoj.

V roce 2008 se z hlediska Lisabonského procesu MŠMT mj. zaměří na přípravu nové fáze Národních programů reformy (vč. definování priorit pro toto období), přípravu dlouhodobé strategie evropské spolupráce ve vzdělávání po roce 2010 a podporu implementace Lisabonské strategie ve vzdělávání v průběhu předsednictví ČR v Radě EU v 1. pol. roku 2009.

31. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy (Gesce odbor 12)

Dům zahraničních služeb MŠMT, Senovážné náměstí 24, 116 47 Praha 1

Tel.: +420 234 621 100, Fax: +420 234 621 144, E-mail: info@naep.cz, www.naep.cz

Národní agentura pro evropské vzdělávací programy (NAEP) při Domu zahraničních služeb MŠMT administruje Program celoživotního učení (Lifelong Learning Programme, zkratka LLP) a další programy, z nichž cílové skupině tvořené základními, středními a vyššími odbornými školami je určen program Fondu pro podporu spolupráce škol v rámci Finančních mechanismů EHP/Norska a e-Twinning.

Více informací o NAEP mohou zájemci nalézt na www.naep.cz.

V rámci Programu celoživotního učení mají zájemci (studenti, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci) ze základních, středních a vyšších odborných škol možnost zapojit se do následujících programů:

- **Comenius** – zaměřen na školní vzdělávání. Zapojit se mohou mateřské školy, základní školy a střední školy. Cílovou skupinou jsou žáci, studenti, učitelé a pedagogičtí pracovníci působící v těchto typech škol. Cílem programu je rozvíjet porozumění mezi mladými lidmi z různých evropských zemí, pomáhat jim osvojit si základní životní dovednosti nezbytné pro jejich osobní rozvoj, pro jejich budoucí zaměstnání a pro aktivní účast v evropských záležitostech. V rámci programu probíhají zejména mobility žáků a učitelů, projekty partnerství škol a spolupráce mezi regiony.
- **Erasmus** – zaměřen na vysokoškolské vzdělávání a na odborné vzdělávání na vysokoškolské úrovni. Do programu se však mohou zapojit vyšší odborné školy, pokud splní některé z následujících kritérií: 1) škola poskytuje bakalářské studium ve spolupráci s VŠ, škola je zařazena do procesu zřízení veřejné neuniverzitní VŠ na základě VOŠ; 2) škola spolupracuje s VŠ výrazným způsobem a může tuto spolupráci doložit např. v oblasti tvorby vzdělávacích programů, výuky apod.; 3) škola poskytuje takový studijní program, který je vhodný pro zapojení se do programu Erasmus. V rámci programu probíhají mobility studentů, mobility pedagogických pracovníků, stáže a školení.
- **Grundtvig** – zaměřený na podporu vzdělávání dospělých, určen zájemcům z řad škol a institucí poskytujících vzdělávací příležitosti pro uvedenou cílovou skupinu, například semináře, večerní jazykové kurzy nebo kurzy výpočetní techniky zaměřené na rozvoj jejich základních dovedností, přípravu a šíření nových metody výuky, případně rozvoj spolupráce a přípravu a realizaci projektů s partnery z jiných evropských zemí. V rámci programu probíhají zejména mobility osob orientované na další vzdělávání pracovníků z oblasti vzdělávání dospělých, dále projekty partnerství zaměřené na spolupráci různých typů institucí za účelem výměny zkušeností v dané oblasti a tematické sítě odborníků a organizací.
- **Program Leonardo da Vinci** – zaměřený na uspokojování výukových a vzdělávacích potřeb osob z řad jednotlivců pohybujících se v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (s výjimkou studentů vysokých škol) i na instituce a organizace poskytující služby nebo podporují uvedený typ aktivit v rámci odborného vzdělávání a přípravy.

Program zajišťuje výměnu zkušeností vzdělavatelů a zahraniční praxe studentů z řad VOŠ (neposkytujících bakalářské studium), SOŠ, SOU, OU a U s cílem zlepšit jejich odborné a jazykové dovednosti. V rámci programu probíhají zejména mobility (stáže v podnicích a stáže a výměny zaměřené na další profesní rozvoj pracovníků v odborném vzdělávání a přípravě) a projekty přenosu a vývoje inovací.

- **Průřezový program** – hlavním cílem je podporovat evropskou spolupráci. Program zasahuje do různých oblastí celoživotního učení napříč jednotlivými aktivitami Programu celoživotního učení. NAEP administruje následující aktivity:
 - Studijní návštěvy pro odborníky v oblasti vzdělávání (SVES) – cílem je výměna zkušeností, získání nových informací v oblasti vzdělávání a navázání přímých kontaktů. Účastnit se těchto návštěv nebo je organizovat mohou ředitelé a zástupci všech typů základních, středních a vyšších odborných škol včetně mateřských.
 - Evropská jazyková cena Label – udílí se projektům nebo osobám za nové a výjimečné aktivity v oblasti jazykového vzdělávání, má za cíl je propagovat mezi odbornou veřejností a inspirovat ostatní pro implementaci takových aktivit do jazykové výuky. Vítězné projekty obdrží logo pro propagaci svých aktivit, ale zpravidla také účelovou dotaci od MŠMT.

Dále mají zájemci (studenti, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci) ze základních, středních a vyšších odborných škol možnost zapojit se do následujících programů administrovaných NAEP:

- **FM EHP/Norska** – Fond pro podporu spolupráce škol je blokový grant Finančních mechanismů EHP/Norska, jehož cílem je podporovat spolupráci škol v ČR a škol na Islandu, v Norsku a Lichtenštejnsku. Podpora je určena na individuální mobilitu žáků, učitelů a administrativních pracovníků ze středních a vyšších odborných škol, dále na rozvíjení spolupráce mezi školami, vzdělávacími institucemi i individuálními osobami v ČR a vzdělávacími institucemi v partnerských zemích za účelem pořádání společných seminářů, konferencí, workshopů a dalších projektů souvisejících s výukou a na spolupráci institucí za účelem rozvoje učebních osnov, studijních materiálů a lidských zdrojů.
- **eTwinning** – je zaměřen na podporu spolupráce žáků, pedagogů a pedagogických pracovníků působících v mateřských a na základních či středních školách v Evropě, v rámci této aktivity mohou dvě i více škol z různých evropských zemí realizovat určitý projekt zaměřený na vzdělávání prostřednictvím informačních a komunikačních technologií. Na evropském portálu aktivity eTwinning (www.etwinning.net) jsou školám k dispozici technologické nástroje pro realizaci uvedené spolupráce (školy se zde mohou zaregistrovat, nalézt partnerské školy v příslušné databázi i realizovat vlastní projekty). Zájemci z ČR mohou nalézt příslušné informace na webových stránkách Národního podpůrného střediska pro eTwinning (www.etwinning.cz).

32. Informace o účasti ve vzdělávacím programu EU Mládež v akci (Gesce odbor 51)

Nový program "Mládež v akci" byl spuštěn k 1.1.2007 a nahradil program "Mládež". V konečné podobě byl schválen rozhodnutím EP a Rady č. 1719/2006/EC z 15. listopadu 2006. Program byl na celé sedmileté období (2007–2013) vybaven rozpočtem 885 mil. EUR. Oproti programu *Mládež* doznal několik zásadnějších změn, např. byla rozšířena věková skupina, na kterou se především zaměřuje, rozšířil se jeho geografický záběr a změnila se částečně i struktura programu. Nejdůležitější cíle a priority (podpora

neformálního vzdělávání, aktivního občanství a integrace mladých lidí s omezenými příležitostmi) však zůstávají zachovány i v novém programu.

Cílem programu je podpora a rozvoj neformálního vzdělávání. Program propaguje myšlenku sjednocené Evropy.

Základními prioritami programu *Mládež v akci* jsou:

- evropské občanství
- participace mladých lidí
- kulturní rozmanitost
- zapojení mladých lidí s omezenými příležitostmi.

Nový program *Mládež v akci* je určen mladým lidem ve věku 13 – 30 let, s důrazem na věkovou skupinu 15 – 28 let. Další důležitou cílovou skupinou programu jsou pracovníci s mládeží.

Aby se zdůraznil význam a posílilo uznávání neformálního vzdělávání, budou účastníci většiny projektů programu dostávat *Pas mládeže* jako doklad o získaných klíčových dovednostech.

Žádost o grant může podat neformální skupina mladých lidí, registrovaná NNO, obecně prospěšná společnost, orgán veřejné správy a ostatní organizace. Projekt musí mít vždy neziskový charakter.

Základní struktura programu *Mládež v akci*

Program má jako v minulosti 5 akcí. Některé akce zůstávají téměř beze změny, jiné se zcela změnilo, aby lépe odpovídaly současným potřebám mladých lidí. Uvedené akce mají ještě několik podakcí, které blíže specifikují možné zaměření projektů.

Akce 1 - Mládež pro Evropu – zaměřeno na výměny mládeže, mobilitu a iniciativy mladých lidí a jejich projektů týkající se demokracie.

Akce 2 - Evropská dobrovolná služba – umožňuje vysílání jednotlivců nebo skupin mladých lidí (18 – 30 let) na dobrovolnické projekty do zemí EU a partnerských zemí. Jedná se o neplacenou aktivitu zaměřenou na ekologii, umění, práci s dětmi a mládeží apod. Dobrovolníci mají hrazeno kapesné, ubytování, stravné, pojištění a cestovné (do/z místa konání projektu). Ve výjimečných případech se mohou účastnit i mladí lidé od 16 let.

Akce 3 - Mládež ve světě – podporuje projekty (zejména výměny mládeže) se sousedními zeměmi EU a dalšími zeměmi, se kterými má Společenství podepsány dohody týkající se oblasti mládeže.

Akce 4 - Systémy na podporu mládeže – zaměřeno na rozvoj kvality projektů programu *Mládež v akci*. Nabízí školení, semináře, výměnu zkušeností, které jsou určeny jak pro mládež, tak pro pracovníky s mládeží bez ohledu na věk.

Akce 5 - Podpora evropské spolupráce v oblasti mládeže – podpora strukturovaného dialogu mezi mladými lidmi a politiky a podpora spolupráce mezinárodních organizací.

Projekty je možné předložit každoročně k jedné z pěti uzávěrek v termínech 1. února, 1. dubna, 1. června, 1. září a 1. listopadu na adrese České národní agentury *Mládež*, Na Poříčí 12, 110 00 Praha 1.

Bližší informace naleznete na adrese: www.mladezvakci.cz

33. Školní cena *Fair play* (Gesce odbor 50)

Školní ceny Fair play uděluje MŠMT společně s Českým olympijským výborem. Ceny jsou udělovány za mimořádnou odvahu a rozhodnost při záchraně lidského života, mimořádný mravní čin a skutky ve škole, školních akcích i při sportovních soutěžích.

Návrh na udělení ceny s popisem příkladného činu s doporučením ředitele školy zašlete nejpozději do 15. prosince 2008 na adresu: MŠMT, odbor sportu a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1. Podrobnější informace lze nalézt na www.msmt.cz.

Doporučujeme věnovat návrhům na cenu Fair play mimořádnou pozornost.

34. Medaile MŠMT (Gesce skupina III)

Medaile MŠMT se uděluje jako ocenění významné pedagogické, výchovné, vědecké nebo umělecké práce vykonávané na kterémkoliv místě resortu školství, mládeže a tělovýchovy, za dlouhodobé a vynikající působení při příležitostech životních nebo pracovních jubileí nebo za mimořádně záslužný čin při zajišťování a zlepšování podmínek pro výchovu a vzdělávání v ČR.

Medaile MŠMT se uděluje ve dvou stupních:

- a) stříbrná - 1. stupeň,
- b) bronzová - 2. stupeň.

Písemný návrh musí obsahovat:

- a) přesné označení oceňovaného (u osob jméno, příjmení, tituly, datum narození, adresa bydliště a pracoviště; u institucí jejich název a sídlo s přesnou adresou),
- b) zdůvodnění navrhovaného ocenění.

Medaili MŠMT uděluje ministr školství, mládeže a tělovýchovy vždy ke Dni učitelů 28. března a při vhodných příležitostech i mimo něj. Návrh na ocenění u příležitosti Dne učitelů 28. března musí být ministrově postoupen nejpozději do 15. února příslušného kalendářního roku.

O udělení Medaile MŠMT rozhoduje ministr školství, mládeže a tělovýchovy.

Medaili MŠMT lze udělit i k uctění památky "in memoriam".

35. Stálá výstava o dějinách českého školství, učitelstva a vzdělanosti (Gesce skupina II)

U příležitosti předsednictví ČR v Radě EU bude pro pedagogickou veřejnost otevřena v únoru 2009 nová stálá expozice Pedagogického muzea J. A. Komenského v Praze (rezortního muzea MŠMT) pod názvem Tradice a výzvy české vzdělanosti Evropě. Informace budou aktuálně zpřístupněny na www.pmjak.cz.

36. Státní svátky ČR a jiné významné dny (Gesce odbor 22)

(Viz zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů.)

Součástí obsahu vzdělávání jsou také státní svátky a jiné významné dny. K využití ve výuce vhodným způsobem odpovídajícím věku žáků se zveřejňuje následující přehled některých svátků, významných a připomínaných dnů.

Každoročně připomínané dny a týdny naleznete na webových stránkách Informačního centra OSN v Praze www.osn.cz/zpravodajstvi/kalendar/?i=233.

Upozorňujeme v této souvislosti na významná výročí národních dějin a doporučujeme je vhodným způsobem zohlednit ve výuce.

Státní svátky České republiky

- 1. leden Den obnovy samostatného českého státu
- 8. květen 8. květen – Den vítězství
- 5. červenec Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje
- 6. červenec Den upálení Mistra Jana Husa
- 28. září Den české státnosti
- 28. říjen Den vzniku samostatného československého státu
- 17. listopad Den boje za svobodu a demokracii

Ostatní svátky

- 1. leden Nový rok
- (13.4.2009) Velikonoční pondělí
- 1. květen Svátek práce
- 24. prosinec Štědrý den
- 25. prosinec 1. svátek vánoční
- 26. prosinec 2. svátek vánoční

Významné dny České republiky

- 27. leden Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti
- 8. březen Mezinárodní den žen
- 12. březen Den přístupu České republiky k Severoatlantické smlouvě (NATO)
- 7. duben Den vzdělanosti
- 5. květen Květnové povstání českého lidu
- 15. květen Den rodin
- 10. červen Vyhlazení obce Lidice
- 27. červen Den památky obětí komunistického režimu
- 11. listopad Den válečných veteránů

- 28. březen Den učitelů

- 8. duben Mezinárodní den Romů

- 1. červen Mezinárodní den dětí

26. září Evropský den jazyků

2005–2015 Dekáda romské inkluze – cílem dekády je urychlit sociální začlenění Romů do společnosti a zlepšit jejich situaci ve společnosti. Jsou stanoveny 4 hlavní priority – vzdělávání, zaměstnanost, zdraví a bydlení. Kromě těchto priorit by se měla Dekáda zabývat také chudobou, diskriminací a otázkou gender. Usnesením vlády ze dne 26. ledna 2005 č. 136 vláda schválila účast ČR v mezinárodní iniciativě Dekáda romské inkluze.

37. Informace o zveřejnění přehledu soutěží a přehlídek (Gesce odboru 51)

Přehled soutěží a přehlídek bude zveřejněn ve Věstníku MŠMT – sešit 8/2008.